

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

DIN SUMAR:

**Se deschidea
o nouă pagină
in istoria
României**

**Cele 44 de minute
care au încheiat
războiul**

**Cine au fost
guanchii?**

**Visele noastre
și ale
cosmonauților**

**Nu numai Venus
a ieșit
din spuma mării...**

**TRĂIASCĂ A 50-A ANIVERSARE A
PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN**

ANUL XXVII

(1364)

7 MAI 1971

50 DE ANI

Născut din cele mai nobile și generoase tradiții revoluționare, din tradițiile luptei pentru libertate și dreptate, din năzuințele și aspirațiile inflăcărâte ale poporului, Partidul Comunist Român își sărbătorește semicentenarul glorioasei sale existențe.

Crearea, acum 5 decenii, a Partidului Comunist Român a încheiat o epocă și a deschis în același timp o nouă pagină în istoria poporului și a țării noastre, a marcat o etapă calitativ superioară în dezvoltarea mișcării muncitorești din țara noastră.

Situându-se permanent în fruntea acțiunilor revoluționare ale maselor, comuniștii au meritat din plin încrederea și dragostea acestora prin abnegația și devotamentul neabătut față de cauza clasei muncitoare, a întregului popor. Înfruntând feroce dezlănțuită de organele represive ale statului burghez, Partidul Comunist Român a organizat și condus mari bătălii pentru apărarea intereselor vitale ale tuturor oamenilor muncii, pentru înlăturarea dominației claselor exploatoare și a subjugării țării față de imperialismul străin.

Continuând luptele de veacuri pentru eliberarea socială și națională, al celor mai bune tradiții ale mișcării muncitorești din țara noastră, Partidul Comunist a promovat cu consecvență principiile internaționalismului proletar. Stabilind și menținând stricte legături cu mișcarea muncitorească revoluționară și democratică din alte țări, partidul a dat acestor principii un conținut nou: solidaritate activă cu lupta proletariatului și a forțelor democratice din întreaga lume.

Când primejdia fascismului a devenit tot mai amenințătoare, Partidul Comunist Român și-a orientat cu și mai multă perseverență forțele spre înfăptuirea unității de acțiune a clasei muncitoare, spre crearea Frontului Unic Muncitoresc, centru polarizant al ralierei tuturor forțelor democratice, antifasciste, a tuturor grupărilor sau personalităților politice situate pe poziții patriotice, în vederea realizării unui larg front antihitlerist. Această linie politică generală a partidului, definită cu claritate și consecvență cu care ea a fost urmată s-a vădit în acțiunile organizațiilor de masă create sau influențate de partid, în grevele și demonstrațiile, în mitingurile și adunările populare organizate de comuniștii sau în cadrul cărora comuniștii își exprimau punctul de vedere. Istoria de jumătate de veac a partidului a înscris la loc de cinste pe cel care, urmând îndrăznețului convingerilor lor, al idealurilor patriotice și internaționaliste n-au prețuit a face nici un sacrificiu, punându-și cu abnegație și eroism viața drept stavilă în calea celei mai negre forțe a reacțiunii: fascismului.

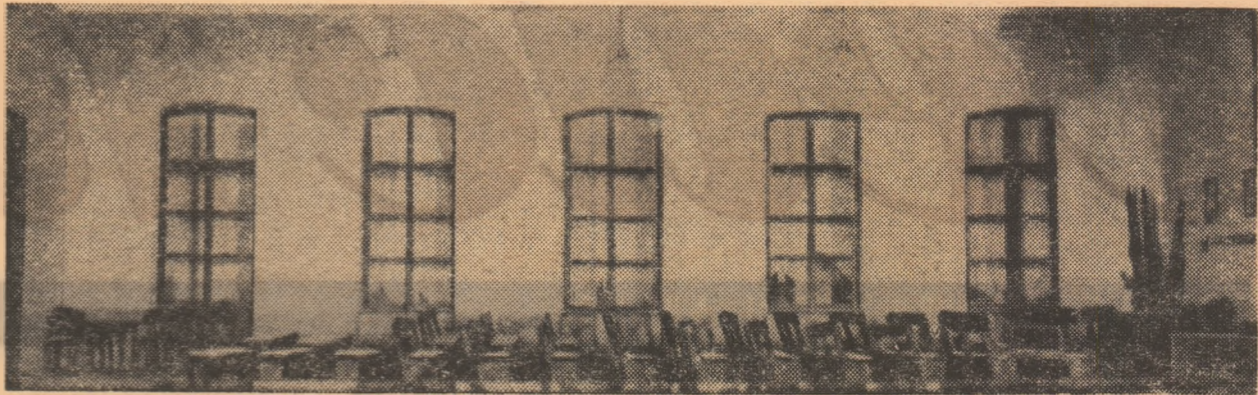
În anii grei ai războiului, Partidul Comunist Român a ridicat cu curaj și fermitate steagul luptei împotriva dictaturii fasciste antonesciene, a mobilizat cele mai largi categorii sociale, grupări politice și personalități de frunte ale vieții publice pentru scoaterea țării din criminalul război antisovietic și răsturnarea regimului satelit al Germaniei hitleriste. Evenimentele din august 1944 au confirmat strălucit justetea strategiei și tacticii P.C.R., modul creator în care, în condițiile specifice României, partidul a reliefat rolul clasei muncitoare și necesitatea unității ei de acțiune, al alianțelor cu alte clase și grupări sociale, însemnătatea corelării condițiilor obiective cu cele subiective, a folosirii oricăror contradicții din tabăra dușmană, a pregătirii condițiilor și factorilor interni, folosirea judicioasă a împrejurărilor externe favorabile.

Rolul jucat de Partidul Comunist în organizarea rezistenței antifasciste și a insurecției armate, participarea activă a maselor populare la înfăptuirea acesteia și hotărârea lor de a nu lăsa ca roadele victoriei să fie uzurpate de clasele dominante spre a reveni la regimul dinainte de război, existența unor împrejurări externe favorabile au constituit tot atâtea factori care au permis forțelor democratice, conduse de comuniștii, să nu se oprească la rezolvarea sarcinilor antifasciste de eliberare națională, ci să treacă la cucerirea puterii politice, la deschiderea drumului spre construcția socialismului.

Inspirându-se permanent din realitățile țării noastre, din condițiile social-istorice de dezvoltare a poporului nostru, Partidul Comunist Român a dezvoltat etapă cu etapă cerințele obiective ale dezvoltării societății și a diferitelor ei compartimente, a asigurat îndrumarea, organizarea și conducerea clasei muncitoare, țărânilor, intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a activității noului tip de stat.

Astăzi, România socialistă se înfățișează ca o țară cu o economie dinamică și înfloritoare, în plin proces de modernizare, capabilă să înainteze rapid și ferm spre culmile civilizației. Este o evoluție fericită care adevăratește din plin justetea liniei generale a politicii Partidului Comunist Român spre dezvoltarea accelerată a forțelor de producție și perfecționarea relațiilor de producție, în vederea sporirii neîntrerupte a avuției naționale, a ridicării nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii.

Bilanțul cu care partidul nostru se prezintă astăzi în fața poporului la cea de-a 50-a aniversare de la crearea sa demonstrează astfel în mod elocvent că Partidul Comunist Român a știut să conducă cu mărețe rezultate societatea noastră pe drumul progresului, al dezvoltării sale continuu ascendente.

Macheta sălii din strada Sf. Ionică unde s-au desfășurat lucrările Congresului de constituire a P.C.R.

Se deschidea o nouă pagină în istoria României

Amintiri ale participanților
la Congresul de constituire a Partidului Comunist Român

Gheorghe Cristescu:

Sînt ani mulți de atunci: dar parcă văd și azi filmul evenimentelor din mai 1921.

În jurul sediului din strada Academiei, cit și pe străzile dimprejur, mișunau agenții Siguranței și poliției. Așa, sub amenințarea armelor, s-au ținut lucrările congresului, care au început la data fixată. După intervenții la Ministerul de Interne am obținut sala din strada Sf. Ionică, unde ne-am mutat în cea de-a treia zi a dezbaterilor. Mulți dintre fruntașii mișcării muncitorești nu au putut participa la congres din cauza prigoanei dezlănțuite împotriva lor după greva generală. Pădăle Becheanu, D. Fabian, Elena Filipovici, Leonte Filipescu, C. Ivănuș, Petre Constantinescu-Iași și alții, care au depus o muncă susținută pentru crearea partidului comunist, au fost împiedicați să-și exercite mandatul de delegați de către autoritățile vremii.

Cînd am pătruns în sala congresului, deși știam că în continuare ne așteptau bătălii și mai îndirjite, am avut conștiința că mă aflu în fața celei mai de preț cuceriri a proletariatului român. Clasa muncitoare din întreaga țară își constituia avangarda revoluționară, capabilă să o conducă la izbîndă. Din însărcinarea conducerii Partidului Socialist, am prezentat în fața delegaților: Darea de seamă morală și materială, Raportul delegației în Rusia, Afilierea și programul și l-am înlocuit pe Petre Constantinescu-Iași la punctul 6, Presa și propaganda, deoarece el nu a putut participa la congres, fi-

ind persecutat de oficialitățile timpului. Materialele expuse au apărut în rezumat în presă, așa că nu insist asupra conținutului lor. După dezbateri furtunoase, congresul a consfințit transformarea Partidului Socialist în partid comunist. Subliniez acest lucru deoarece în țara noastră crearea partidului de tip nou nu s-a desfășurat prin scindarea vechiului partid socialist. Așa cum bine remarcă secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu: „La Congres, majoritatea covârșitoare a delegaților au votat pentru crearea partidului comunist și afilierea lui la Internaționala Comunistă fără rezerve, iar o parte au votat pentru înființarea partidului comunist și afilierea lui la Internaționala Comunistă, exprimînd rezerve în ceea ce privește obligativitatea hotărîrilor Internaționalei Comuniste pentru partidele componente. Se poate spune, deci, că în unanimitate Congresul din mai 1921 a hotărît transformarea Partidului Socialist în Partidul Comunist din România”.

Prin aceasta, noi ne-am adus contribuția proprie la îmbogățirea experienței mișcării comuniste și muncitorești internaționale în domeniul făuririi partidului de tip nou.

Constantin Mănescu:

După ce s-a terminat votarea, vesele înființării P.C.R. s-a răspîndit cu repeziune. În sala congresului a intrat generalul Nicoleanu, prefectul poliției, însoțit de vreo 10-15 ofițeri și de un pluton de soldați cu baionetele la armă. Citind lista ce-

lor care au votat „afilierea”, în fruntea cărora figura Gheorghe Cristescu, prefectul poliției i-a declarat arestați și, îmbrîncindu-i în mașini mari, i-a transportat la închisoarea Văcărești. În închisoare ne-am pregătit pentru proces, am stabilit modul cum trebuie să ne comportăm în fața justiției de clasă. Răspunsul nostru trebuia să fie scurt și categoric: „Da! Am votat pentru crearea P.C.R. pentru că așa mi-au dictat nu numai conștiința, dar și interesele mele de muncitor, care îndură exploatarea capitalistă”.

Represiunea sălbatică împotriva congresiștilor nu le-a servit guvernărilor vremii așa cum ar fi vrut ei. De ce? Pentru că, pur și simplu, nu putea fi arestat un întreg partid. Desigur, pot fi arestați membrii săi, delegații la un congres, dar nu poți să închizi după gratii idei și sentimente. Iar dacă un partid exprimă fidel năzuințele, sentimentele poporului, idealurile clasei muncitoare, încercarea de a-l reprima cu forța este zadarnică și absurdă, ca și ideea de a aresta tot proletariatul, poporul muncitor de pe întreg cuprinsul țării.

Mihail Cruceanu:

Lucrările au început în două-trei odăițe strîmte din strada Academiei, unde se afla redacția ziarului „Socialismul”; sediul partidului era închis și sigilat, încă din timpul grevei generale din 1920. Delegații și invitații stăteau înghesuți peste tot. Ușile dintre odăițe erau deschise ca să se audă vorbitorul în toate încăperile. Lipsa unui local corespunzător ne-a stîngerit mult în activitatea noastră. În ziua a treia s-a format o delegație, alcătuită din mai multe persoane, în care am fost ales și eu, pentru a cere Ministerului de Interne eliberarea sediului Partidului Socialist și continuarea, în această clădire, a dezbaterilor congresului. Abilul reprezentant al reacțiunii, ministrul Argetoianu, ne-a primit imediat. Prefăcîndu-se un intim în relațiile cu noi, ne-a întrebant ce intenționează delegații în privința „afilierii”, adăugînd sfătuitor:

— Îmi închipui că acum, cînd sînteți partid politic reprezentativ în viața publică a țării, nu vă veți lega soarta și chiar existența de aventurile bolșevicilor lui Lenin?...

— Domnule ministru, i-am răspuns eu, este greu să știu dinainte ce va hotărî congresul!

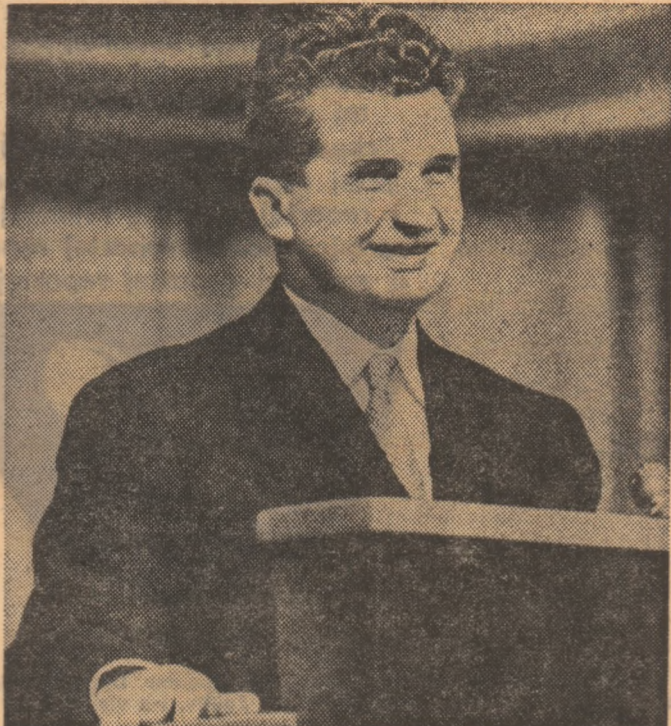
— Să știți, a replicat Argetoianu iritat, că nu vom îngădui niciodată un partid comunist în țara românească.

În încheiere, ministrul a acceptat redeschiderea sediului partidului și ținerea congresului, timp de trei zile.

A doua zi, sala cea mare din strada Sf. Ionică, pe care tovarășele noastre o curățiseră toată noaptea, ne aștepta pavoazată modest, cu o masă acoperită de o pinză roșie, cu un vas cu flori, cu portretul lui Marx atîrnînd pe peretele din spate. La stînga tribunei fusese așezată o masă pentru presă. Ziarele „Socialismul”, „Adevărul”, „Dimineața”, „Universul” și altele au inserat zilnic știri și dări de seamă privind lucrările congresului.

Memorabilul număr, 86, din anul al XV-lea al cotidianului „Socialismul” avea să rămînă dovada, pentru posteritate, a unui nou început de istorie: crearea Partidului Comunist Român

Niciodată în România n-a existat un alt partid politic cu o istorie atât de bogată și glorioasă care să fi luptat cu abnegație și să fi realizat atîta pentru fericirea poporului român, pentru măreția națiunii noastre. Partidul nostru s-a născut și a crescut o dată cu proletariatul; destinul său este strîns legat de cel al clasei muncitoare, al întregului popor român.

NICOLAE CEAUȘESCU

Așteptat cu bucurie și încredere, cuvîntul Partidului Comunist Român, trecea de la inimă la inimă, de la o minte către altă minte, de la un luptător la

altul, la mîile de luptători; de la un muncitor la altul — la zecile de mii de muncitori, țărani, intelectuali.

Citește!... și dă-l mai departe! Rostite parcă în șoaptă, cuvintele îndemnau la prudență: căci nenumărate pericole îi pîneau nu numai pe cei ce concepeau un manifest comunist și patriotic, nu numai pe cei ce-l tipăreau și-l răspîndeau, dar și pe cel care îl citea.

Și totuși nu pregetau. Citește!... și dă-l mai departe!

Militînd pentru triumful ideilor socialiste în țara noastră, Partidul Comunist Român a popularizat necontenit realizările popoarelor Uniunii Sovietice în opera de înfăptuire a unei vieți noi, a demascat valul de calomnii antisovietice pe care le-a răspîndit propaganda reacțiunii internaționale și a căutat să determine adoptarea de către România a unei politici de prietenie și bună vecinătate față de U.R.S.S. La activitatea organizațiilor de masă legale „Amicii U.R.S.S.” și „Societatea pentru întreținerea raporturilor culturale dintre România și Uniunea Sovietică” au luat parte de-a lungul anilor, pe lângă muncitori și țărani, o seamă de reprezentanți remarcabili ai intelectualității române. Aceste manifestări au înscris file memorabile în istoria relațiilor internaționaliste dintre masele populare din România și popoarele sovietice.

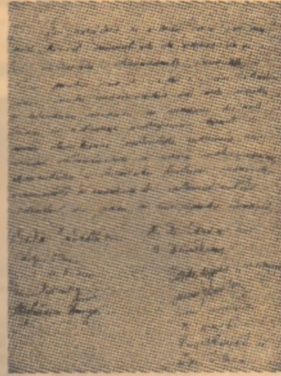
„U.R.S.S. — azi”, cartea ziaristului și scriitorului comunist Alexandru Sahia, apărută în 1935, a găsit un puternic ecou în rîndul celor mai variate categorii sociale, înlesnind mult cunoașterea realității sovietice.

Peste 800.000 de cetățeni din Capitală și împrejurimi au participat la 6 martie 1945 la marele miting din Piața Unirii, prilejuit de instaurarea guvernului democratic propus de Frontul Național Democrat. Această victorie a marcat cucerirea puterii revoluționar-democratice în stat de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare. Ea a fost rezultatul ofensivei revoluționare a maselor, în fruntea cărora s-au aflat comuniștii.

Partidul Comunist Român s-a dovedit și cu acest prilej un desăvîrșit organizator și conducător revoluționar al maselor, care au pus stăpînire pe străzi, piețe publice, pe primării și prefecturi, au izgonit pe moșieri, impunînd, pentru prima oară în istoria țării, rezolvarea problemelor politice, economice și sociale în conformitate cu voința și interesele celor ce muncesc.

În anii activității ilegale a P.C.R. un mare număr de intelectuali valoroși au răspuns inițiativelor permanente ale partidului de a uni în lupta împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru apărarea suveranității și independenței naționale, toate forțele progresiste ale țării. În organizațiile de masă legale și ilegale create de P.C.R. au activat numeroși intelectuali care și-au identificat crezul politic și social cu cel al partidului, al întregului popor. La sfîrșitul deceniului al patrulea, cînd însăși ființa națională a popoarelor era periclitată de amenințarea fascistă,

glasul intelectualității progresiste a exprimat adevărul și a exprimat adevărul glasul intelectualității progresiste a exprimat adevărul și a exprimat adevărul

a păcii, care, în România, își găsesc în P.C.R. un militant consecvent, energic și curajos. „Noi, scriitorii și artiștii mai jos semnați... ne asociem din toată inima la acțiunea întreprinsă, menită să stăvilească intențiile agresive ale forțelor obscurantiste, să apere independența, demnitatea și libertatea tuturor popoarelor amenințate în existența lor, salvînd astfel idealul de pace și civilizație umană”.

Printre semnatarii erau: N. D. Cocca, Gala Galaction, V. Demetrius, Ion Călugăru, Ion Vinea, Puiu Iancovescu și alți intelectuali de prestigiu.

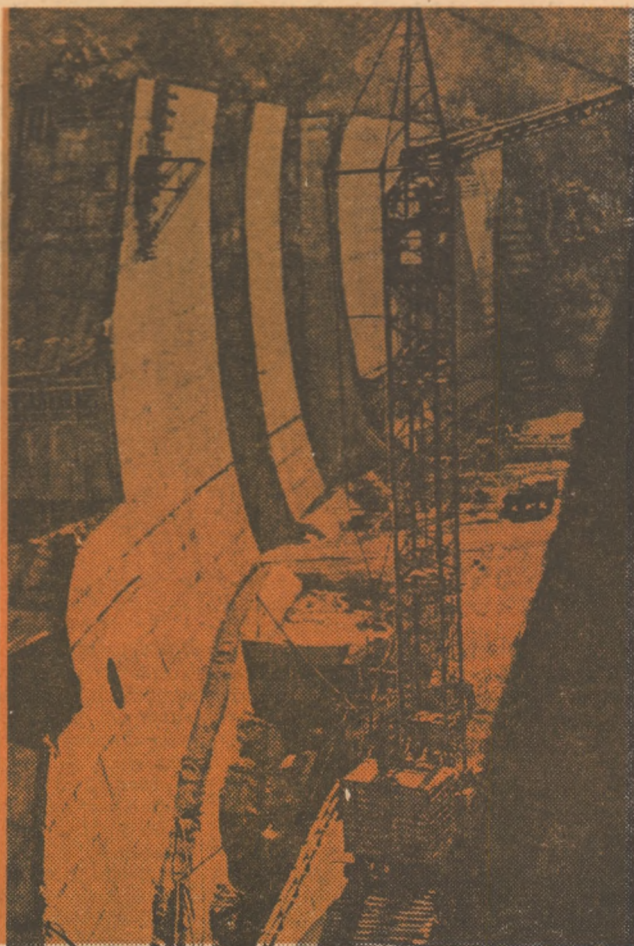
Concentrîndu-și eforturile asupra dezvoltării construcției socialiste, partidul nostru își îndeplinește o înaltă îndatorire față de popor, achitîndu-se, în același timp, de o obligație esențială față de clasa muncitoare din întreaga lume, față de forțele socialiste și păcii.

Corespunzător condițiilor concrete, necesităților dezvoltării României — căreia în trecut îi erau caracteristice nivelul scăzut al forțelor de producție, repartizarea lor neechitabilă pe teritoriul țării, o industrie slab dezvoltată, o agricultură rudimentară — partidul comunist a pus în centrul operei de construcție socialistă industrializarea, privită ca factor hotărîtor pentru lichidarea înapoierii economice, pentru dezvoltarea întregii economii și ridicarea social-culturală a țării, pentru creșterea nivelului de trai al populației.

Rezultatul acestei politici urmate consecvent se oglindește în avîntul remarcabil luat de industrie, mai ales în ultimii ani, cînd s-a accentuat procesul de diversificare a ramurilor și subramurilor, a crescut gradul de valorificare eficientă a resurselor. Progresele considerabile realizate pe calea industrializării sînt elocvent ilustrate de faptul că producția întregului an 1938 a fost obținută în 1970 în numai 22 de zile; producția realizată în cincinalul 1966—1970 a fost aproape egală cu cea obținută în 15 ani anteriori.

În politica sa agrară, de reorganizare a producției pe baze socialiste, partidul a pornit de la con-

dițiile specifice ale agriculturii noastre, de la faptul că această ramură era mult rămasă în urmă. În condițiile extinderii și consolidării noilor relații de producție, s-a dezvoltat puternic baza tehnică-materială a agriculturii, s-a asigurat dotarea ei cu mașini, tractoare, îngrășăminte chimice, cu cadre de specialitate. La sfîrșitul anului 1970, agricultura dis-

punea de peste 107.000 de tractoare, 50.000 de combine cerealiere și alte mașini agricole, suprafața arabilă pe un tractor fizic fiind de 91 de hectare, față de 121 de hectare în 1965.

TRAIASCA REPUBLICA POPULARA ROMANA
A FOST ALES UN PREZIDIUM
AL REPUBLICII POPULARE ROMANE

30 Decembrie 1947. Marcînd încheierea etapei strategice de desăvîrșire a revoluției burghezo-democratice și de

trecere la revoluția socialistă, monarhia a fost răsturnată, țara a devenit republică în care puterea aparține în întregime maselor populare.

Prezența maselor populare la făurirea istoriei a căpătat sensuri noi, un nou conținut, deschizînd calea afirmării și consolidării democrației, cuvîntul de ordine al întregii noastre vieți sociale. Așa cum s-a arătat la congresul al X-lea al Partidului, problema adîncirii democrației este, în esență, problema participării maselor. Formele în continuă perfecționare ale acestei participări sînt ridicate azi la rangul de preocupare a întregii națiuni interesată să creeze condiții optime pentru manifestarea tuturor calităților și posibilităților personalității umane.

Cele 44 de minute care au încheiat războiul

Clipa adevărului: 9 mai, ora 0 și 50'

Dimineața zilei de 9 mai era senină și caldă. Soarele făcea ca vegetația din grădinile Strausbergului să scinteieze mirific. Mașinile lunecau ușor de-a lungul șoselei Alt Landsberg, în direcția Berlinului. Am intrat în oraș, am trecut de gara Silezia, de Neukölln și în cele din urmă am ajuns la aeroportul Tempelhof unde urmau să aterizeze delegația Inaltului Comandament al forțelor expediționare aliate și delegația forțelor armate germane.

Intr-un careu, unde fluturau în vânt drapelele U.R.S.S., S.U.A., Marii Britanii și Franței, un colonel în vîrstă comanda un batalion de soldați: „un, doi, un, doi...”

Era garda de onoare care urma să primească delegațiile militare.

Curînd au sosit generalii Sokolovski, Berzarin și Bokov. Era evident că „evenimentul” se apropia; noi ne-am scos blocnotes-urile, fotografiile, aparatele. Cîteva minute mai tîrziu, pe cerul albastru au apărut cîteva avioane „Iakovlev” care escortau un „Douglas”; descriînd un arc de cerc, „Douglas”-ul a aterizat pe pista de beton...

M-am uitat la ceas, era ora 14 fix.

Ne-am îndreptat repede spre „Douglas”, în ușa căruia s-a ivit un bărbat slab cu basc, costum gri-bleu, care a început să coboare o scară metalică. Era conducătorul delegației aliate, Sir Arthur W. Tedder, mare mareșal al Aerului. În urma lui veneau generalul-locotenent Carl A. Spaatz, comandantul șef al forțelor aeriene americane, un om în vîrstă, în uniformă verde închis, și amiralul Sir Harold Burrough, comandantul forțelor navale aliate.

După un schimb de stringeri de mină, grupul s-a îndreptat spre batalionul lui Lebedev care luase poziție de drepti.

Apoi în văzduh s-a mai ivit un „Douglas”. După ce a aterizat cu precizie pe pistă, din el a coborît feldmareșalul Wilhelm Keitel, în impermeabil gri cu epoleți, cu chipiu și cu bastonul de mareșal în mînă.

Era însoțit de generalul-colonel Stumpff, reprezentantul Luftwaffe, un ins scund și indelat, masiv și roșu la față, și de generalul amiral Friedeburg, descărnat, livid, girbovit, în uniformă neagră a marinei de război. Ofițerii noștri mergeau înainte, iar în spate, la doi metri distanță, se aflau niște ofițeri tineri din Wehrmacht.

I-am măsurat cu privirea pe reprezentanții armatei, aviației și marinei Reichului german. Keitel se uita pe furie la ruinele fumeginde ale Berlinului. Stumpff își întorcea mereu capul și părea interesat în primul rînd de defilarea militară. Numai bătrînul amiral Friedeburg care, la ordinul lui Doenitz, luase de mult contact cu aliații, mergea cu capul plecat, indiferent la tot ce se petrecea în jurul lui.

La un moment dat Arthur W. Tedder a rostit o scurtă alocuțiune:

— Îl reprezintă aici pe comandantul suprem Dwight Eisenhower. El m-a împuternicit să iau parte la conferința care va avea loc. Am plăcerea să-i salut pe mareșalii și generalii sovietici și trupele Armatei Roșii. Sint foarte bucuros că-i pot saluta la Berlin. Mulțumită strălucitei lor cooperări, aliații au realizat în Vest și Est o muncă colosală. Am marea cinste de a transmite Estului salutul fierbinte al Vestului...

În clipa aceea comandantul gărzii de onoare a exclamat:

— Ura pentru victoria noastră!

Un formidabil „Ura” al învingătorilor a răsunat în Berlinul strîvit. Generalii englezi și americani radiau; Sokolovski a strîns mîna soldaților care continuau să aclame.

Apoi cortegiul de mașini a pornit spre Karlshorst. Itinerarul trecea prin Neukölln și Treptow Park, locuri ale unor recente bătălii. Urmele războiului se vedeau pretutindeni. Străzile erau

curățate, dar trotuarele erau încă acoperite de moloz și cărămizi. Învingătorii străbăteau capitala Reichului nazist doborît pentru a semna un act istoric și a consacra astfel mîreața victorie. La intersecții erau masați berlinezi tăcuți.

În urma învingătorilor veneau, la oarecare depărtare, învinșii. Ei trebuiau să semneze actul pentru legalizarea predării necondiționate.

Mica clădire cenușie, cu coloane, a Școlii de geniu se afla pe Zwieseler Strasse. Acolo urma să fie semnat actul de capitulare necondiționată. Acolo avea să-și dea ultima suflare Reichul hitlerist. Acolo avea să ia sfîrșit războiul.

Delegația aliată s-a apropiat de mareșalul Jukov pentru a pune de acord

Ura! pentru victorie

amănunțele procedurii și textul actului de capitulare. Între timp am intrat de cîteva ori în sala de ședințe, fosta sufragerie a Școlii de geniu. Mesele erau astfel dispuse: una de-a lungul unui perete, alte două perpendicular pe ea și mai existau încă două mese mici. Erau acoperite cu fețe de masă gri-verzi, pe care erau așezate file de hirtie albă, creioane bine ascuțite, sticle de cerneală, tocure de școlari și pachete de țigări „Moscova-Volga”. Totul era foarte simplu, obișnuit, eficient.

La ora 23,45 membrii delegațiilor sovietică și aliată s-au întrunit în cabinetul lui Jukov, aflat lingă sala mare. Totul era pregătit pentru ceremonia oficială; s-au adunat însă acolo pentru a intra împreună la ora fixată.

La ora 23,55 s-au deschis ușile și primul a intrat Roman Karmen, urmat de noi toți, fotografi și reporteri amestecați frățește. Ne fusese rezervată o masă lungă în fața aceleia a reprezentanților Wehrmachtului.

Fix la ora 24 au intrat mareșalul Jukov, mareșalul Aerului Arthur W. Tedder, generalul Spaatz, amiralul Burrough, generalul De Lattre de Tassigny, A. Vișinski, V. Sokolovski.

Mareșalul Jukov a ocupat fotoliul prezidențial. În dreapta lui s-a așezat Tedder, iar în stînga Spaatz. Cînd toată lumea s-a instalat, Jukov s-a ridicat, a îmbrățișat sala cu o privire, spre a se încredința parcă dacă totul era în ordine, și a spus:

— Noi, reprezentanții Comandamentului Suprem al Forțelor Armate Sovietice și ai Comandamentului Suprem al trupelor aliate sîntem împuterniciți de guvernele coaliției antihitleriste să primim, din partea comandamentului militar german, capitularea necondiționată a Germaniei.

Apoi a întors capul și a rostit:

— Aduceți-l pe reprezentanții Inaltului Comandament german.

Ședința istorică era deschisă; au asistat puțini oameni și s-au rostit puține cuvinte, dar îndărătul acestor cuvinte erau toți anii lungi de război.

Procedura

S-a deschis ușa. Cel dintîi a intrat feldmareșalul Keitel, fără grabă, cu privirile plecate. Era în uniformă de gală, cu „Crucea de cavaler” la gît, cu mînuși maro închis și cu bastonul de mareșal. De parcă venise să treacă în revistă o armată și nu să semneze un act de capitulare. Pe fața-i palidă se vedeau pete roșii. Își agita bastonul de mareșal cu un gest mecanic. S-a așezat

reportaj,
reportaj reportaj,
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj

întind stiloul din buzunar. Dar observînd un gest al lui Jukov, l-a vîrit la loc.

Minutul 10

Adresîndu-se lui Keitel, președintele a rostit lent, accentuînd cuvintele:

— Vă rog să vă apropiați, și a indicat masa cea mică de lingă aceea a prezidiului. Aici veți semna actul de capitulare necondiționată.

Mi s-a părut că mareșalul a ținut mult timp degetul arătător întins, și gestul îmi va rămîne mereu întipărit în memorie.

Minutul 11

Keitel s-a ridicat de la locul lui, a sărit chiar, a apucat bastonul de mareșal și s-a îndreptat spre masa cea mică. Monoculul i-a scăpat și s-a balansat la capătul lîntșorului. Doi ofițeri de stat major au pornit în urma feldmareșalului.

Minutul 12

Feldmareșalul a luat loc la masa cea mică și și-a așezat bastonul în stînga. Nervos, și-a fixat monoculul în arcada stîngă și s-a cufundat în lectura documentului. Era o tăcere desăvirșită. Nu se auzea decît făcîntul camerelor de luat vederi și clinchetul aparatelor fotografice „Leika”.

Ziaristii au căpătat permisiunea de a se apropia de masa cea mică și, grăbiți, înghesuindu-ne, am înconjurat epicentrul evenimentului. Eram foarte aproape, cît pe ce să-l atingem pe omul care, în clipa aceea de oprobriu, afecta o poză teatrală. Keitel a citit îndelung actul de capitulare necondiționată, pe care îl mai studiasese cuvînt cu cuvînt.

I-am cercetat bastonul de mareșal pe care era gravată inscripția: „Wilhelm Keitel, general feldmareșal”.

Minutul 17

Keitel și-a mai scos o dată din buzunar stiloul și a semnat, încet, cinci exemplare; de fiecare dată se lăsa ostentativ pe spătarul fotoliului, așteptînd ca secretarul să-i ofere un nou exemplar. Era perfect conștient că juca un rol într-o dramă istorică.

După ce au fost semnate toate exemplarele, feldmareșalul s-a ridicat și a inspectat sala cu privirea, de parcă ar fi vrut să-și dea seama ce impresie făcuse ultima „operație” din viața lui. N-avea nimic de spus, nimic de așteptat. Înțelesese că nu se afla la Compiègne. Că nu va fi nici un fel de Compiègne. Nici un Versailles. Și-a scos doar monoculul și s-a întors la locul lui, la masa delegației germane. Mișcările îi erau urmărite de priviri pline de ură. În clipa aceea și în sala aceea nu existau oameni indiferenți, așa cum nimeni nu era indiferent în lumea întreagă și cu atît mai puțin în țara noastră. Hitler și Keitel lansaseră asupra noastră o formidabilă mașină de distrugere. O singură semnătură: „Keitel” fusese de ajuns ca să ne pirjolească orașele, să ne calce în picioare grînele, să ne masacreze frații.

Minutul 22

Generalul amiral Friedeburg s-a apropiat încet, mergînd greu. Era doborît, mîna îi tremura. Spre deosebire de Keitel, el nu lăsa să se vadă nici o urmă de afectare. A semnat cît a pu-

Martin Merjanov

(Continuare în pag. 11-a)

Minutul 9 al zilei de 9 mai 1945

Mareșalul Jukov a întrebant:

— Delegația este gata să semneze actul?

— Da, a răspuns feldmareșalul, sco-

CINEMA

Moartea
filatelistului

De fapt filatelistul e casier; filatelia e numai pasiunea lui — unică, acaparată — din timpul liber. Și moartea i s-a tras tot de la bani: seiful instituției la care lucra a fost pradat, iar o parte din sumă a fost găsită la fiul casierului. Dar concluzia de la capătul acestei piste e prea clară ca să nu pară suspectă și, temindu-se să nu condamne un nevinovat, anchetatorul nu se lasă antrenat de ea. Ci începe o anchetă minuțioasă și de durată, chiar dacă realizatorii au vrut cumva să sugereze unitatea teatrului clasic începând și sfârșind filmul în același loc, la o cursă de cai.

Firul „polișt” nu e gros, dar autorii îl folosesc gospodărește tăindu-l în patru, în opt, pînă recompun crima în toate detaliile ei, antrenante pentru spectatori. Așa aflăm nu numai cine a

R. Kiknadze în rolul Annei

ucis și de ce, ci și de ce titlul „Moartea filatelistului” este mai potrivit pentru film (producție a studioului „Gruzia-film”) decât ar fi fost „Moartea casierului”.

Cazul nu excelează prin spectaculozitate și inedit; ba se simte chiar o anumită intenție, la locul ei, de fapt divers, de neostentație. În schimb personajele ies din anonim.

Autorul crimei, de pildă, e un tip de intelectual subțire (la propriu și la figurat), bine familiarizat cu chichițele avocației, știind, de aceea, să rămână de o parte și departe de bănuiala. Casa lui e construită abil și solid, cu știință profesională, iar duelul final cu anchetatorul e cu atât mai interesant cu cât se poartă de la egal la egal, „doar sintem amândoi juriști”... La sfârșit știm că va fi prins, cercul se închide, totul e cum, unde va apărea fisura, competiția inteligențelor și a profesionalismului ne ține atenți.

În tabăra cealaltă obiectivul aparatului surprinde cu simpatie tot felul de figuri pitorești. De pildă, portarul instituției unde s-a comis furtul, care are un fel de a vorbi sui-generis. La întrebarea anchetatorilor: „Cîți ani ai?”, răspunde: „Acum cinci ani aveam șai-zeci”. Cînd ei îl întreabă mai departe de cînd lucrează la instituția respectivă, el îi trimite iar înapoi în timp silindu-i să

„arta
ca arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
ta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
ta arta arta arta arta art
arta arta arta arta arta

socotească singuri: „Acum doi ani am împlinit zece ani de cînd lucrez aici”. „Deci de doisprezece ani”, trag anchetatorii concluzia, amuzați. „Da, da”, a-probă portarul, vesel de descoperirea lor, dar și serios în același timp, fiindcă el n-a vrut, Doamne ferește, să-și bată joc de dinșii, ci așa e felul lui de a vorbi și bine că domnii l-au înțeles și nu s-au supărat.

Sau cei doi filateliști profesioniști, pe care îndelunga colaborare într-o aceeași indeletnicire i-a făcut să semene (cum se întâmplă uneori cu soții la capătul unei lungi conviețuiri), mai ales din spate, aplecați veșnic deasupra clasorilor, în poziția de bază a meseriei lor; sau filatelistul amator, stăpînit în așa măsură de pasiunea lui încît nu poate admite că există pe lume om pe care să nu-l atragă timbrele și toate detaliile în legătură cu ele (foarte interesante pentru spectatori, chiar dacă nu și pentru anchetatori, cărora le incetinesc demersurile).

În general, ochiul obiectivului este ușor încetșosat de duioșia, de dragostea realizatorilor pentru orașul lor, pentru compatrioții lor. De aceea ei ne fac largi desfășurări de peisaje, insistînd poate prea mult, de teamă că nu ne-au arătat destul. Dar, răsplătiți de cele văzute, le iertăm micul exces din dragoste și dacă n-ar fi așa de complicate, le-am scrie numele la toți. Pe unul, însă, tot îl amintim: coscenaristul și regizorul Gheorghe Kalatozișvili, fiul (care și-a păstrat sufixul gruzin al numelui) lui Mihail Kalatozov.

Iulia Scutaru

REFLECTOR

- Claudia Cardinale are toate motivele să privească viitorul cu optimism: în Italia o așteaptă regizorul Luigi Zampa și Alberto Sordi pentru un film despre emigranții italieni în Australia. În Franța o așteaptă un western comic, în care o va avea ca parteneră pe Brigitte Bardot. B. B. și C. C. — trebuie să recunoaștem, va fi un generic „tare”!
- Giorgio Albertazzi (protagonistul din „Anul trecut la Marienbad”) ecranizează cunoscuta piesă a lui Marcel Pagnol „Topaze”, cu Sylvia Koscina în rolul principal.
- În Saint-Germain-des-Près și pe alte străzi pariziene se naște noul film al singularului Robert Bresson, „Patru nopți ale unui vis”.
- „Interviul principal” este luat la studioul „Azerbaidjan-film” de Mirza Ibrahimbekov. Intervievați: cântăreții Edith Pieha și Muslim Mahomaev și compozitorul P. Biul-Biul-ogli.

ÎN PUBLIC

Declarații
de dragoste
pentru Terpsihora

Le fac:
IURI GRIGOROVICI, maestru principal de balet la Teatrul Mare din Moscova:

— Cred în posibilitățile expresive ale dansului, mai exact ale dansului clasic. Sint trup și suflet de partea lui, pentru că mi se pare forma artistică cea mai cuprinzătoare și avînd o forță care crește neîntrerupt.

Dansul este baza dramaturgiei spectacolului de balet modern. Celelalte mijloace de expresie — în speță pantomima — joacă și ele un rol important. Dar dansul rămîne totuși pe primul plan. Numai el poate sublinia culminația dramatică a destinelor eroilor și a evenimentelor, fiind forma cea mai emoțională, cea mai saturată de conținut.

Pînă unde poate merge dansul, deci baletul, ce-i este și ce nu-i este accesibil?

Cred că limitele artei noastre, posibilitățile ei sint departe de a fi fost atinse și epuizate. Ceea ce azi ni se pare insurmontabil, imposibil, mâine poate foarte bine să devină realizabil. Așa s-a întimplat și cînd, la timpul

lui, baletul sovietic s-a îmbogățit cu tema eroică, care și-a ocupat locul alături de temele lirico-ferice tradiționale. În același timp, însă, nu putem să nu ținem seama de natura artei coregrafice, care are ca obiect evenimente de un tip special, pasiuni puternice și, firește, poezia.

„Actualitatea” în balet nu înseamnă neapărat subiecte, „ziua de astăzi” ca moment al acțiunii, obiecte, detalii din realitatea înconjurătoare. Doar s-au văzut destule spectacole a căror acțiune se petrece în vremea noastră, dar ale căror idel, sentimente, sugestii sint departe de ea. Esențială este poziția autorului-coregraf, raportul lui cu

Muzica trupului omenesc I
Foto A.P.N

evenimentele, cu personajele. Această poziție este criteriul actualității unei opere.

Baletul înseamnă pentru mine în primul rînd teatru. Am nevoie de situații dramatice, de conflicte. Sint pentru spectacolele în care dansul e chemat să prezinte și să dezvăluie caractere și destine umane puternice, convingătoare. Sint pentru spectacolele în care muzica, scenografia, regia, coregrafia fac corp comun.

IULIA BORISOVA, actriță: Pentru mine baletul poate fi comparat cu pictura, cu muzica: o pictură animată sau o muzică materializată nu în sunete, ci în mișcări, o muzică a corpului omenesc.

De aceea nu cred că baletul se poate perima. Putem oare spune că pentru noi e învechită pictura marilor maeștri? (Sint convinsă că nu fac nici o descoperire, că nici măcar nu sint originală). A explica ce îmi dă mie baletul, e foarte greu. Mi-e greu, anume, să spun. Să precizez în cuvinte. Să traduc în cuvinte emoțiile.

Explicațiile au ceva rațional, rece. Din clipa cînd începi să explici, emoțiile se risipesc, devin neadevărate. Ceea ce pot spune fără această teamă e că baletul e tot teatru, dar cu mijloace de expresie specifice și că putem vorbi de probleme comune pe care le rezolvă atât arta noastră dramatică, cît și aceea coregrafică. Iar cea mai importantă dintre aceste probleme este educația morală și estetică a omului.

IURI LIUBIMOV, regizor principal al Teatrului de dramă și comedie: Fiind artist de teatru am avut prilejul să vin în contact cu artiști de balet și, admirînd măiestria lor, m-am rusinat de dilentantismul profesiei noastre.

Balerinii muncesc zilnic în cel mai direct și concret sens al cuvîntului. Munca lor nu e o noțiune abstractă, ci o îndeletnicire fizică dintre cele mai grele. Căci numai așa pot atinge culmile profesionalismului. Eu cer aceeași poziție față de profesia lor, de munca lor și artiștilor dramatici cărora, în mod ideal, expresivitatea plastică, strălucirea formei exterioare le este la fel de necesară ca și baleriniilor.

Teatrul de balet are „standardurile” lui universale, criteriul de profesionalitate foarte precisă. Ca și în sport,

unde există numai „da” sau „nu”, unde dilentantismul nu-și găsește loc. Numai stăpînirea impecabilă a tehnicii, suma unor date profesionale permit baleriniului să pătrundă esența unui caracter, a unui personaj. În balet nu există și n-au existat mari artiști care să nu stăpînească la perfecție tehnica. Lipsa ei nu poate fi înlocuită nici de farmecul fizic, nici de o regie speculativă. În acest plan actorii de teatru au ce împrumuta din arsenalul baleriniilor.

Baletul este o artă armonioasă. Iar pentru mine armonia este primordială în artă.

PREMIERE MONDIALE

O, America!

Teatrul de sud din Franța, cu sediul la Marsilia, a pus în scenă spectacolul „O, America!”, al cărui autor și regizor este Antoine Bourseiller. Domnul Bourseiller, directorul trupelii, a avut amabilitatea să ne prezinte în câteva cuvinte spectacolul său.

— „O, America!” este jurnalul meu. Am introdus în spectacol tot ce m-a impresionat — și deci am notat — în cursul unei lungi călătorii pe care am făcut-o în S.U.A.: problema libertății populației de culoare, a războiului din Vietnam, a automatismului modului de viață, acel sentiment greu de suportat că totul se poate vinde și cumpăra.

Dar am mai înțeles, în același timp, că aceasta e departe de a fi singura față a Americii. Am descoperit o țară care are o artă autentică. Spectacolul meu este conceput ca un montaj al interviurilor pe care le-am luat unul mare număr de inși, foarte diferiți. El are oisprezece tablouri. Unul dintre ele a fost scris în colaborare cu Aldridge Clever, conducător al organizației „Panterele negre”. Acest scheci e plin de cîntece, versuri, dansuri, iar scenografia a folosit culori vii, frapante.

Partea cea mai tare a spectacolului e constituie, fără îndoială, scena „Procesul de la Chicago”, inspirată din procesul intențat lui Bobby Seal, membru al organizației „Panterele negre”.

Scena este într-adevăr tare. Bourseiller a folosit textul real, neoperînd nici o modificare. Seal îi cere judecătorului să-i dea posibilitatea să-și găsească singur avocatul care va trebui să-l apere. Drept răspuns, el este bătut sălbatic, pentru „lipsă de respect față de instanță” și, după o judecată formală, condamnat la închisoare pe un termen lung.

Spectacolul se încheie cu o paradă coșmarească; din toate părțile vin pe scenă, tirindu-se în cirje, invalizi de război care intonează „Cîntecul bombeii”. Refrenul acestuia sună: „Nagasaki! Hiroșima! America!”.

R. Serebrennikov

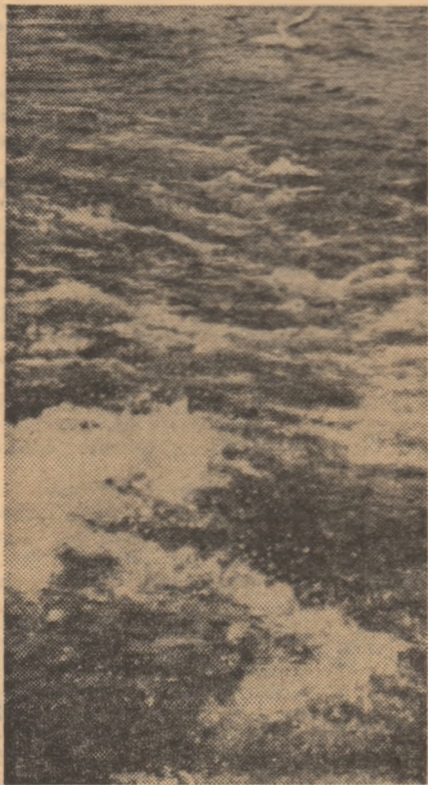
— Nu-i frumos să arăți cu degetul, tătucule!

BIOLOGIE

Nu numai Venus a ieșit din spuma mării...

Acolo unde marea se învecinează cu atmosfera se află neustonul, o asociație de organisme microscopice, vegetale și animale care colorează pelicula de la suprafața apei în verde și uneori în brun, roșu, galben etc. Neustonul are pentru oceanul mondial aceeași însemnătate pe care o are solul pentru agricultură. Până nu de mult nu se cunoșteau însă prea multe lucruri despre stratul de la suprafața apelor. Acum el își dezvăluie tainele unui grup de cercetători ai Institutului sovietic de biologie a mărilor sudice.

Prima verigă a neustonului marin o alcătuiesc bacteriile. Recente studii de microbiologie au confirmat date mai vechi despre uimitoarea capacitate a acestor minuscule organisme de a se adapta la cele mai diverse condiții. Cer-

„Grădinițele de copii” ale mării

cetătoarea Alla Țiban, autoarea unui aparat special pentru „recoltarea” bacteriilor, a constatat, de pildă, că în stratul de apă de mare de până la doi centimetri adâncime și în spuma de mare densitatea bacteriilor este mult mai mare decât în apa mai adâncă. Bacterio-neustonul se hrănește cu resturi organice venite din adâncurile marine și din atmosferă. La rândul lor, bacteriile sînt hrana de bază a vertebratelor mari și mici, larvelor, puietului de pește care populează stratul de la suprafața apei. Natura le-a amenajat astfel acolo o originală „grădiniță de copii”.

Dar ce forță atrage micile viețuitoare spre stratul de la suprafața apei, până nu de mult socotit un deșert biologic, ars fără milă de soare și distrus de valuri? După nenumărate studii și observații, cercetătorii amintiți au ajuns la o concluzie care infirmă opinia mai veche că planctonul mort cade la fundul apei sub formă de ploaie. În realitate, afirmă cercetătorii de la Institutul de biologie a mărilor sudice, unele componente ale planctonului mort, mai cu seamă crustaceele, nu coboară la fund ci, dimpotrivă, urcă spre suprafața apei, datorită și flotării continue, caracteristice acestui mediu. Este, prin urmare, vorba de o antiploaie, dacă ne putem exprima așa.

„Antiploaia” joacă un rol important în viața mării. Ea aprovizionează stratul superficial cu rămășițe organice. Acestea vin de altfel și de pe uscat, aduse de vînt sub formă de polen, spori, insecte. În felul acesta, la suprafața oceanelor ia naștere o peliculă „nutritivă”. Vîntul și valurile o transformă în spumă de mare, care nu e decât un extract de materie organică moartă ce se ridică neconținut din straturile mai adânci și de pe fundul mării.

Spuma mării nu alcătuiește, însă, un strat uniform pe toată suprafața apei. Cele mai mari cantități de materie organică moartă se adună la hotarul dintre eurenții. Compoziția spumei este schimbătoare, ca și marea de altfel, în între-

gimea ei. În ce privește funcțiile spumei de mare, specialista Nadejda Cilikina arată că ea accelerează evoluția organismelor marine și ar putea avea aceeași influență și asupra unor plante terestre. Însușirea de stimulator al creșterii o are mai ales a „doua față” a bacterio-neustonului, un lichid transparent verzui-gălbui. În ultimul timp s-au făcut o serie de experiențe pentru a afla cum influențează acest lichid evoluția unor plante terestre ca: ovăzul, orzul, grîul etc. Semințele au fost puse în vase cu pămînt și nisip și udate cu spumă de mare diluată cu apă de la robinet. Pentru control, un alt lot de semințe a fost udat cu apă obișnuită. Cele dintii s-au dezvoltat mult mai bine decât semințele de control, datorită spumei de mare cu componenta ei cea mai importantă — bacteriile, excelente stimuloare ale creșterii.

Dar studiul spumei de mare a mai rezervat biologilor și alte surprize. Ea s-a dovedit, de pildă, de mii de ori mai radioactivă decât apa, constituind astfel o mare primejdie pentru viața mării. Așa se explică și marele interes al grupului de cercetători de la Institutul de biologie a mărilor sudice pentru această „însușire” a spumei de mare.

În același timp, biologii cercetează și substanțele chimice cu acțiune toxică din stratul de la suprafața apei de mare. Cu acest prilej la unii pești prinși la mare depărtare de țărîm și în grădimea pinguinilor din Antarctica s-au descoperit resturi de substanță D.D.T. În plantele acvatice s-au găsit substanțe chimice cu acțiune toxică într-o concentrație de două ori mai mare decât în apă.

Studiile amintite și altele similare au menirea să culegă noi date despre neuston și vizează elaborarea unui vast program de protecție a „grădinițelor de copii” ale mării.

PSIHOLOGIE

Visele noastre și ale cosmonauților

„Visele din Cosmos se deosebesc de cele de pe Pămînt?” La această întrebare, pusă la o conferință de presă, cosmonautul V. I. Sevastianov a răspuns că n-a constatat nici o deosebire. „Sînt vise obișnuite, terestre — a precizat cosmonautul. Ale mele au fost, ca și pe Pămînt, în alb-negru. N-am avut nici-odată vise colorate”.

De altfel de la o vreme medicii și psihologii se arată foarte interesați, alături de alte particularități ale viselor, și de coloritul lor. Există oameni care visează numai în alb-negru. Alții, dimpotrivă, au vise colorate. După o seamă de observații și experiențe psihologice au tras concluzia că indivizii cu vise colorate sînt, de obicei, firi artistice, înclinate spre interpretări metaforice. Persoanele raționale, cu aptitudini spre științele exacte, au vise în care predomină cenușii.

În lumea viselor policrome revine, de obicei, o anumită culoare. Ce semnificație are însă această așa-numită culoare dominantă? Cercetătorii au observat că nuanțele vii, contrastante — de exemplu, un cîmp de un verde crud împetrișat cu flori roșii — dezvăluie o fire emotivă, nervoasă. Cînd în gama cromatică a viselor revin nuanțele terne de verde și albastru se poate deduce că e vorba de un individ echilibrat. Se înțelege, însă, ca la un moment dat dominantă coloristică obișnuită să se modifice, ceea ce denotă o tulburare a echilibrului psihologic. O stare de neliniște, de pildă, se oglindește prin apariția unor tonuri de roșu și negru. La indivizii cu vise în alb-negru stările de neliniște se pot traduce prin apariția subită a unor vise colorate.

Importanța pe care psihologii o acordă viselor — cu condiția, subliniem, ca ele să fie explicate de specialiști — rezultă și din faptul că „testul viselor” a fost inclus în selecția candidaților la zborurile cosmice. În cadrul acestor probe su-

biecții trebuie să-și noteze visele și să descrie stările sufletești pe care le-au trăit în cursul somnului. Astfel, un candidat, care se afla izolat în barocameră împreună cu alți doi eventuali tovarăși de zbor, a descris astfel unul din primele vise: „Mergeam de-a lungul unui coridor înșesat de lume. Eram bandajat din cap pînă în picioare. Cițiva dintre cei de față m-au recunoscut, erau colegi de-al mei, mie mi-au părut însă niște străini și simțeam nevoia să les cit mai repede din coridor...” Candidatul a mai avut și în alte nopți vise similare. Comparîndu-le cu comportarea din timpul diferitelor experiențe, psihologii au conchis că el se teme că nu va rezista la proba de izolare, se simțea încorsetat, „bandajat” din cap pînă în picioare. Dar după prima perioadă de probă visele viitorului cosmonaut s-au schimbat: „Nu mai simt nevoia să evadez. Am impresia că mă aflu într-o casă foarte cunoscută și îndrăgită”. Survenise deci perioada de adaptare, candidatul se obișnuise cu colegii săi de barocameră, își regăsise echilibrul sufleteș, ceea ce s-a oglindit și în visele lui.

Adaptarea organică la microcolectivul în mijlocul cărora astronauții trăiesc săptămîni și luni nu e întotdeauna ușor de depistat chiar de către cei în cauză. Analiza științifică a viselor înlesnește detectarea posibilităților de adaptare reală și, implicit, de realizare a complexelor misiuni din cursul unui zbor cosmic.

FIZICĂ

Se descoperă corpuri... care n-ar fi trebuit să existe

Chiar și în știința noastră modernă există încă mult loc pentru imaginație, remarca recent un cunoscut comentator. Observația era prilejuită de faptul că, întemeindu-se numai pe ipoteze teoretice, mulți savanți, din diverse țări, s-au lansat de cițiva ani în căutarea unui vinat improbabil.

Și cu toate că șansele de reușită păreau minime, vinatul — sau în orice

Truc periculos
Desen de F. Kubîț

caz urma lui — a fost depistat. Iar în momentul de față toate indiciile concordă în a atesta existența unui nou corp simplu, stabil, a unui element supergreu care, în concepția clasică a fizicii, nu trebuia să existe, elementul 112.

Se știe că în 1869 cînd, plecînd numai de la datele empirice ale chimiei din vremea lui, marele Mendeleev a făcut clasificarea periodică a elementelor, el a dispus cele 92 de corpuri simple, na-

turale, de la hidrogen la uraniu, adică de la cel mai ușor la cel mai greu. Și treptat-treptat s-a impus ideea că această listă era definitivă și că nu mai putea să existe nici un alt corp simplu.

Convingerea era întărită de însăși structura nucleului atomic, așa cum era concepută ea. Într-adevăr, poziția unui corp în tabelul lui Mendeleev este în funcție de greutatea nucleului său. Or, acesta nu este o simplă bilă minusculă aflată în centrul atomului. E și el alcătuit din particule elementare standard: protoni și neutroni. Cu cît conține mai mulți protoni și neutroni, cu atît nucleul e mai greu.

În principiu, se părea că s-ar putea adăuga noi protoni și neutroni în nucleele existente și în felul acesta obstacolul celor 92 de elemente să fie trecut. În fapt, însă, se constata că aceste nucleee, prea umflate, se descărcau spontan de o parte din neutronii lor. Era așa-numitul fenomen al radioactivității. Iar fizicienii comparau nucleul cu picătura de mercur care, cînd devin prea mari, nu-și mai pot asigura coerența și se divizează spontan în picături mai mici.

Experiența confirmă teoria. De treizeci de ani încoace, adică din 1940, bombardînd protonii sau neutronii nucleelor grele, fizica a izbutit să construiască elemente care nu există în natură. Aceste elemente sînt numite transuraniene, dat fiind că greutatea lor le situează dincolo de uraniu. În total au fost astfel obținute, din ce în ce mai greu, 13 elemente noi, pînă la elementul 105 a cărui sinteză a fost confirmată anul trecut. Dar aceste corpuri noi, spontan instabile, au o durată de viață tot mai scurtă.

Un amănunt totuși îi punea în încercătură pe fizicieni. Anumite elemente transuraniene trăiesc ceva mai mult decât ar fi trebuit să se întimplă conform calculelor. De aici s-a născut în mod firesc ideea că aranjamentul particulelor în nucleu e mai complex decât se credea.

Imaginea picăturii din centrul nucleului a fost înlocuită cu un alt model: un fel de perla lichidă în care componentii sînt aranjați de astă dată în cercuri concentrice. Concepînd așa nucleul, calculele arătau un lucru uimitor. În această situație, anumite nucleee, alcătuite dintr-un număr determinat de protoni și neutroni, trebuiau să aibă o formă perfect sferică și, în consecință, să rămînă stabile. Elementul nr. 105 are o durată de viață de numai citeva secunde. În schimb, corpurile apropiate de numerele 114 și 128, dacă s-ar descoperi, ar putea să aibă o durată de viață de ordinul unui milion de ani. Ar fi deci adevărate elemente naturale, noi corpuri simple.

Rămînea însă și ca lucrul să fie dovedit. Pentru asta experimenterii trebuiau să adauge la nucleeele deja grele noi pachete de protoni și neutroni spre a ajunge, dintr-o singură dată și fără a face ca totul să explodeze, la „monștrii” nucleari despre care teoria afirma că sînt stabili. S-a început, dar, a se construi acceleratoare de „ioni grei”, singurele instrumente care puteau lansa cu o energie îndestulătoare proiectilele destul de mari. Dar pînă cînd aceștia să fie complet puși la punct, un grup de fizicieni a avut ingenioasa idee de a împrumuta dintr-un mare accelerator o țintă de tungsten care stătuse un an în mașină. Tungstenul este un corp greu și fusese lovit de nenumărați protoni animați de o mare energie. Dacă, așa cum socoteau cercetătorii, în masa țintei se formaseră elemente supragrele, ele trebuiau să subsiste, întrucît sînt stabile. Și într-adevăr, o analiză chimică subtilă le-a depistat.

tehnica .

tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tel

tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

cări de vîrstă firești, ci o uzare prea timpurie a organismului, o șubrezire.

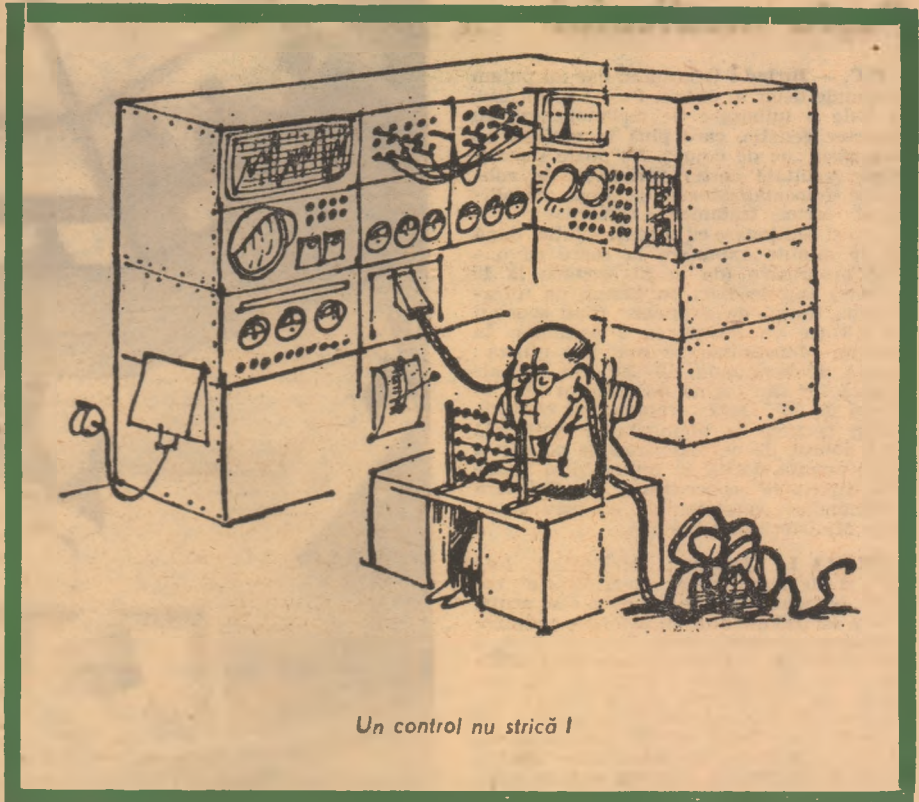
Studiul condițiilor de viață și muncă ale longevivilor, cercetarea cauzelor șubrezirii timpurii au arătat că acestea din urmă trebuie căutate atît în mediul înconjurător, cît și în însăși comportarea omului. Printre cauzele exterioare amintim condițiile de locuit, alimentația, unii factori psihologici, posibilitatea sau imposibilitatea de a respecta principiile de igienă.

Un alt factor, de cea mai mare importanță, care influențează puternic longevitatea sînt bolile. Odinioară, epidemiile secerau sute și mii de vieți, deseori chiar în floarea vîrstei. Și astăzi mai sînt boli, în speță cele infecțioase, care aduc mari prejudicii omenirii. Gripa și pneumonia, de pildă, chiar dacă nu primejdiesc direct viața, lasă de multe ori urme grele, de neșters. În sfîrșit, ritmul de viață, despre care am mai scris și cu alte prilejuri, facilitează instalarea unor boli care înainte se întîneau relativ rar.

Cele de mai sus impun, firește, concluzia că omul trebuie să fie cu ochii în patru la absolut toate bolile. Dar, așa cum arăta într-un recent articol prof. F. Uglov, principala atenție trebuie acordată profilaxiei și tratamentului bolilor cardiovasculare și cancerului. O statistică americană arăta că din totalul morților înregistrați în 1962, 47 la sută au fost secerări de boli de inimă, 20 la sută de boli vasculare, 19 la sută de cancer. Date similare pot fi culese și din statisticile altor țări. Eradicarea acestor boli sau, măcar, diminuarea frecvenței lor ar însemna în același timp și sporirea longevității.

Dar, independent de succesele medicinei și de măsurile de profilaxie și tratament, longevitatea este în cel mai înalt grad influențată chiar de om. Ea depinde în mare măsură de cît de rațional și de corect își organizează omul viața, munca, odihna și chiar de raporturile cu cei din jur. „Cu cît studiem mai adînc cauzele îmbătrînirii timpurii a organismului — scria prof. Uglov — cu atît se detașează mai clar rolul așa-numiților factori interni, între care un loc de frunte îl joacă o seamă de deprinderi nocive ca : fumatul, consumul de alcool etc.”.

De aceea longevitatea trebuie pregăti-

Un control nu strică !

și pînă la Mediterana — a fost prima mare putere neagră din istorie. Cine nu cunoaște însă poziția și frontierele enigmaticului regat nu trebuie să se socotească ignorant, intrucît cuvîntul biblic Kuș a fost reluat și revalorificat de istorici foarte recent. El definește o civilizație care a înflorit de-a lungul fertilului Nil între Mediterana și platurile etiopiene. Kuș era numele unui popor protoistoric și melanohroid, cu alte cuvinte cu pielea închisă la culoare dar nu negroidă. Între nașterea și decadența regatului negru, s-a stabilit, valea Nilului a fost teatrul unor războaie cronice, al unor mari răscoale și expediții de pedepsire, dar și al unor remarcabile realizări științifice, creații artistice și schimburi culturale.

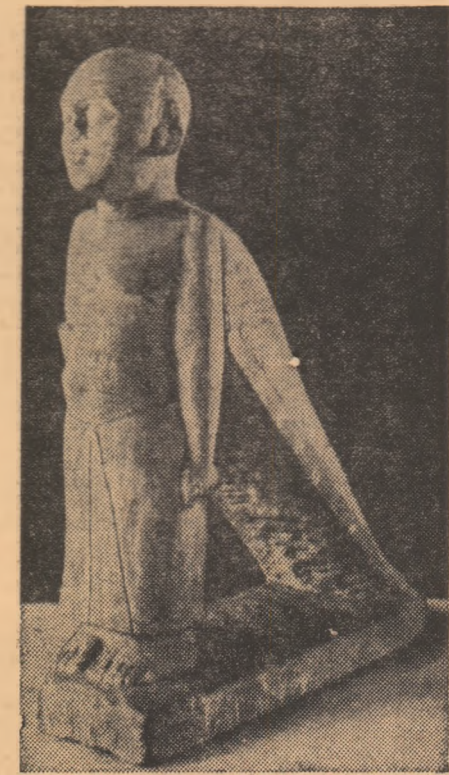
Către anul 3 000 î.e.n. a ființat, astfel, o cultură neolitică a olăritului, contemporană cu prima dinastie egipteană. Către 2300 î.e.n. a apărut cultura unui popor de păstori care a rămas în Nubia cîteva mii de ani, pînă la cea de a XVIII dinastie a Egiptului. Mărturiile arheologice scoase la lumina zilei indică că acest popor practica „cultul vacii”, iar olăria și figurinele descoperite, deosebite de arta egipteană, dovedesc un rafinament original ; ornamentele țîn de o „școală rupestră” nu numai de desen, ci și de sculptură. În fine, către 2 000 î.e.n. la Kerma, la 415 km în amont de Uadi Halfa, s-a născut o nouă cultură evoluată care a durat pînă prin 1450 și care nu trebuie confundată cu precedenta, deși a avut contacte cu ea. Mai tîrziu, Kerma a primit de la egipteni numele de Kuș pe care-l poartă azi definitiv, o civilizație surprinzătoare, cu o vechime de aproximativ 5 000 de ani și care a izbutit să se sustragă multă vreme „indiscreției” istoricilor.

Acum mai bine de jumătate de secol arheologii au descoperit și identificat trei gorgane funerare și două „dedufa”, construcții din cărămidă uscată care, țînînd seama de marele număr de obiecte de manufactură egiptene găsite, păreau a fi fost contoare comerciale fortificate. Această apreciere a complicat și mai mult enigma. Într-adevăr, mormintele datează din aceeași epocă cu puternicul lanț de fortărețe ridicate nu departe de cea de a doua cataractă, la 300 km nord de Kerma, cu alte cuvinte la avâposturile Egiptului. Nu cumva inamicul în fața căruia se retrăseră faraonii era războinicul popor din Kuș ? Dacă da, cum se face că aceștia întreprindeau un comerț comercial chiar pe teritoriul adversarului ? În jurul celor două „dedufa” s-a mai descoperit apoi o imensă necropolă presărată cu fragmente de olărie și care, probabil, conține în morminte și papirusuri. Poate că de aici vor scoate viitoarele săpături la lumină istoria scrisă a regatului Kuș.

Urma apoi un „vid” ciudat, inexplicabil, de 6—7 secole, în care arheologii n-au mai putut urmări firul epopeii kușite. Dar curînd s-a văzut că prin anul 750 î.e.n. la Napta, anume în aval de a patra cataractă, la poalele lui Djebel Barkal — Muntele Sacru, unde au fost găsite numeroase inscripții, a existat o nouă civilizație înfloritoare. Între timp, opresiunea Egiptului asupra Nubiei încetase și, de la cauză la efect, au reapărut kușiții care, uneori, se recomanda ca fiind conduși de faraoni. Și lucrurile s-au inversat : împotriva Egiptului a fost azvîrlită o mașinărie militară dintre cele mai încercate. În fața armatelor regelui Peye, adică Cel Viu,

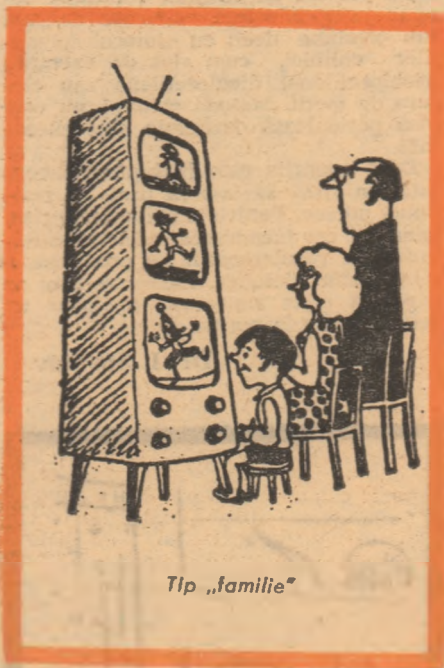
fantomă în carne și oase a anticului popor protoistoric, egiptenii au început să se retragă spre nord. După cucerirea regiunii Assuan, drept capitală a fost desemnat Memfisul. Șabaka, succesorul lui Peye, a fost consacrat faraonul tuturor Egipturilor și a întemeiat cea de a 25-a dinastie egipteană sau, cum ar trebui să i se spună astăzi, prima dinastie kușită. Dar istoria și-a urmat cursul. Lui Șabaka i-au urmat alți trei faraoni negri, apoi cuceritorii asirieni au respins poporul kuș mai întîi în Egiptul de Sus, apoi în Nubia. El a mai trăit un timp la Napta, apoi a abandonat-o fără să lase nici o urmă, măcar o necropolă. Această migrație constituie încă o enigmă, pe care unii savanți încearcă s-o explice printr-o serioasă scădere a apelor Nilului.

Dar, să-i urmărim pe kușiți. Hotărîți să reinvie flacăra neagră a strămoșilor ei au întemeiat regatul Meroe unde, treptat, au trecut la o cultură nouă, proprie, omogenă, care a asimilat și trecutele elemente străine. În noul regat splendoarea unei mari puteri se asocia cu forța masivă, luxul rafinat cu cruzimea, tendința spre grandios cu gustul pentru arte. În fine, o contribuție esențială a regatului la istoria Africii a fost răspîndirea metalurgiei fierului. Deocamdată, cam atît s-a putut afla despre această civilizație. Poate că descifrarea de către un nou Champollion a complicatei scrieri kuș va veni să completeze cunoștințele. Oricum, istoria regatului Kuș suscită un mare interes printre specialiști. Căci e istoria unui popor care, ca pasărea Fenix, a renăscut mereu din propria-i cenușă pentru a-și celebra de la o epocă la alta vitalitatea,

Pasărea bi sau „statula sufletului”, operă de artă tipic kușită

a unui popor care, făurindu-și destinul între a doua și a treia cataractă a Nilului, s-a pus într-o zi în mișcare spre a-și așeza suveranii pe tronul faraonilor.

Tip „familie”

FIZIOLOGIE

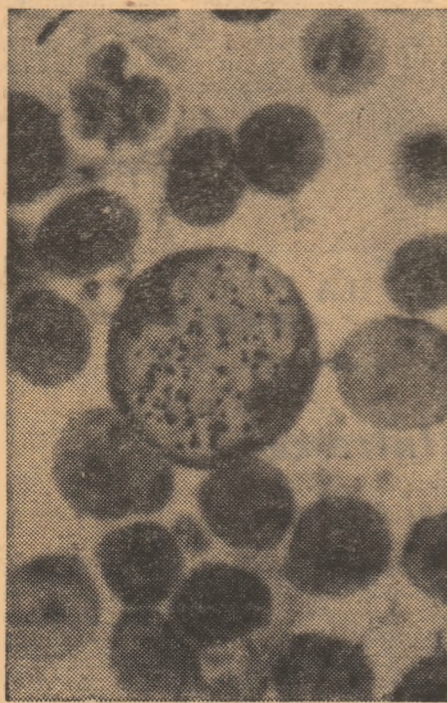
Îmbătrînire sau șubrezire ?

Pentru o viață de om șaptezeci de ani înseamnă mult sau puțin ?

Problema limitei de vîrstă se află de multă vreme în atenția specialiștilor. Destule exemple arată că omul poate trăi pînă la 125 sau chiar 150 de ani. Unii oameni de știință au tendința de a împinge această limită pînă la 200 de ani. Dar, independent de limită, longevitatea este studiată astăzi pe două planuri : biologic și medical.

Din punct de vedere medical, esențial este ca omul să-și utilizeze cît mai bine resursele pe care i le-a dăruit natura și să nu moară înainte de a atinge o vîrstă venerabilă. Biologii tind să împingă limita de vîrstă a omului ca specie dincolo de stadiul ei actual. De unde concluzia că se impun studii experimentale pe planuri foarte diverse ca : influența eredității, încrucișarea între animale de diverse specii, încercări de acțiune asupra organismelor cu substanțe hormonale etc.

Bătrînețea, se știe, este pentru toți oamenii un proces fiziologic firesc, caracterizat prin slăbirea treptată a funcțiilor vitale, reducerea activității de schimb a organismului etc. Dar vîrsta la care se instalează ea se deosebește de la un organism la altul. Și încă un amănunt important, anume, bătrînețea nu trebuie să fie neapărat însoțită de boală. Se știe că mulți oameni au și la o vîrstă foarte înaintată o mare vitalitate și putere de muncă. Aceasta este o bătrînețe normală, sănătoasă, ușor de suportat. Se cunosc însă și cazuri cînd la 50 de ani, ba uneori chiar la 40 de ani, oamenii se simt bolnavi, neputincioși, îmbătrîniți. Aceștia nu mai pot fi socotite modifi-

Punctele negre de pe fotografie — făcute cu ajutorul microscopului — sînt substanțe radioactive introduse în celule. Autoînregistrarea acestor substanțe permite să se obțină informații asupra unor fenomene, înainte inaccesibile, care caracterizează procesul de îmbătrînire

tă încă din tinerețe. Omul are vaste posibilități de influențare a organismului. Dar ele se cer folosite la timp și cît mai corect cu putință.

ARHEOLOGIE

Enigmaticul regat al faraonilor negri

Lungi și metodice cercetări făcute în Sudan permit astăzi arheologilor să afirme că străvechiul regat Kuș — a cărui influență s-a exercitat în Africa mai bine de un mileniu, pe un vast teritoriu care se întindea din Etiopia

Poșta medicului

C.C. — Biclud : Regretăm, dar nu putem răspunde decât în cadrul Poștei medicului. 1) Este o tulburare de melanogeneză cu caracter genetic, care pînă în prezent nu și-a găsit „ac de coajoc”. Se poate încerca (fără rezultate certe) utilizarea de substanțe fotocatalizatoare de tipul Meladinei forte, tratament combinat — 3 cpr./zi și badijonare cu aceeași soluție, după 10—15 minute expunere la soare cu urate progresive (de la 15 secunde la 15 minute) sau iradierii cu lampa de ultraviolete, timpul de expunere fiind scurtat cu 1/3 (se va începe cu 5 secunde). În absența Meladinei se mai pot utiliza: esență de bergamote 10—20% în sol. alcoolică 70° sau esență de eucalipt 10% în alcool de 70°. Dacă tratamentul eșuează, puteți recurge la pigmentarea artificială cu o soluție de permanganat de potasiu a cărei nuanță dorită se obține prin testarea diferitelor concentrații. 2) Pe baza recomandării specialiștilor, adresați o cerere Ministerului Sănătății.

SILVIA L. Cimpina : Majeptilul este un așa-zis medicament „neuroleptic” indicat în schizofreniile cronice sau acute, rebele la tratamentul cu celelalte sedative nervoase „clasice”, doza fiind de 3—4—5 cpr./zi. În ce privește tratamentul afecțiunii dv., nu putem decide de la distanță, dar vă sfătuim să vă păstrați încrederea în dragostea și dorința de a vă însănătoși ale celor ce vă înconjoară. Să vă cităm, în încheiere, acest tonic îndemnat al lui Franz Kafka, marele scriitor ceh: „Să nu pierzi nădejdea! Cînd te crezi la capătul puterilor, caută forțe nebănuite care să-ți vină în ajutor. Tocmai asta înseamnă să trăiești!”

Prof. RADU TOMA — Piatra-Neamț : Gastrofibranal este un extract uscat, purificat și pulverizat de fibrină bovină, un derivat al singelui, utilizat în tratamentul obezității prin polifagie și al afecțiunilor mucoasei gastrice, cu caracter iritativ. Se administrează cîte o doză unică de 4—5 cpr./zi, înghițite ca atare cu puțină apă. Momentul administrării trebuie să se suprapună pe apariția senzației de foame. În cazul cînd după circa o oră foamea nu a dispărut complet, se mai pot administra 1—2 comprimate. Tratamentul va continua pînă la stabilizarea lipsei de poftă de a mânca. În boala ulcerosă, gastrice sau hiperaciditate gastrică: 1—2 cpr., cu puțină apă de 3 ori/zi, între mesele principale.

UDAR L. — București : Puteți fi liniștit, deoarece ambele „semne” nu au nici o semnificație patologică. De obicei poluțiile nocturne dispar făcînd dușuri reci și calde alternativ, practicînd înotul și sporturile. Vă recomandăm și o tabletă de Bromoval înainte de culcare.

MARCU — Slatina ; TITUS S. — București ; I. N. SPERANȚA — București ; 10 ; G. D. — Loco ; NITA IOAN — Arad ; MIRCEA — Timișoara ; R. I. — Cluj ; V. NICOLCEA — T. Severin ; ESCULAP — Galați ; P. I. MARIAN — București ; VIOREL — București ; ACEIAS — Galați — Rp. Stricinină nitrică 0,03 g, calciu glicerofosforic, fier lactic, fitină, cîte 10 g, extract și pulv. liquoritina p.s. pentru 60 pilule. D.S. int. 3 pilule/zi. Puteți asocia Yohistrin 1—4 cpr./zi, dintre care două cu o oră înainte de momentul oportun. Ca medicație tonică generală: Testosteron (25 mg la 3 zile), asociat cu Folcisteină U o fiolă la 2 zile, serii de 30—45 fiole, cu Naposim 2—3 cpr./zi, vitamina E, 3—4 drajeuri/zi și Fosfobion, o fiolă buvabilă/zi. Tratamentul se face în mai multe serii cu pauze de 3—4 săptămîni între ele.

MADONA — Craiova : 1) Utilizați Yohistrin, 3—4 cpr./zi, dintre care două cu o oră înainte de momentul oportun. 2) Este foarte normal!

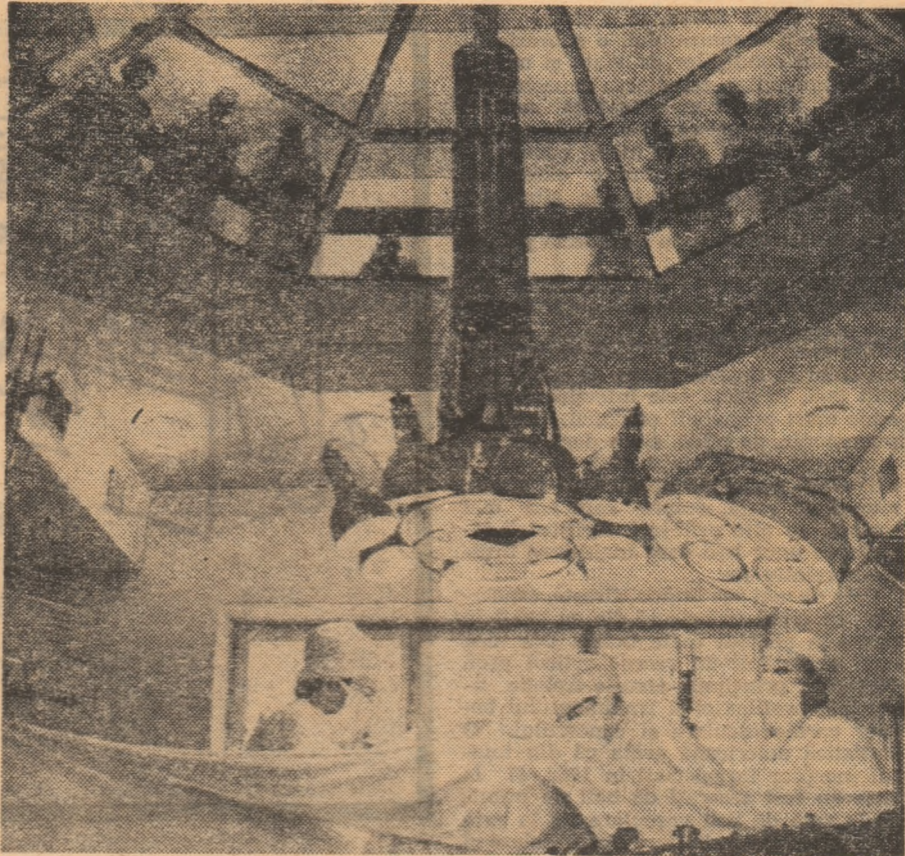
VOBNIC — Tirgoviște : Din relatările dv. deducem că este vorba de o nevrită a sacului lui Douglas (o așa-zisă „douglasită”), probabil o sechelă a actului chirurgical precedent. Într-adevăr, conform zicalei „cul pe cui se scoate”, ar fi necesară o nouă intervenție pentru a elucida (și înlătura) cauza acestor dureri.

PAVEL CORBU — Beiuș : Regretăm, dar sugestiile dv. nu corespund cu profilul acestei pagini.

A. DRAGOMIR — Sibiu : În general prognosticul glomerulonefritelor în focar postscarlatinoase este bun. Problema care se pune este însă colibaciloza urinară. Conform antibiogramelor, sînt indicate cure periodice de Negram asociat cu Furadantin, pînă la sterilizarea urinii. Repausul la pat este indicat în toate formele cu hematurie. De asemenea, limitarea aportului de sare la 2—3 g/zi. Se vor administra: vitaminoterapie C și K, Rutin, clorura de calciu și alte hemostatice. În orice caz afecțiunea trebuie permanent supravegheată de medic, care va dirija și conduita de tratament.

LENE S. — Timișoara ; NEDELCU LIDIA — București : 1) Din păcate, nu avem nici o relație în plus asupra acestui tratament aplicat experimental în străinătate. 2) După cîte știm, serul se prepară în cantități limitate și la Institutul Cantacuzino din București. În orice caz asupra medicației și tratamentului poate decide numai specialistul neurolog.

JAN CRISTEA — Com. Chiajna — București : Ne scrieți așa: „Vreau numai să aflu dacă aceasta este adresa exactă pe care vreau să scriu la Poșta Medicului”. Vă răspundem și noi la fel: „Da, asta este!”.

Un spectacol profesional — la facultatea de chirurgie din Leningrad

EPIDEMIOLOGIE

Un pericol: rubeola maternă

Faptele par a fi bine dovedite: din 1000 de femei care contractează rubeola în primele trei luni de sarcină cel puțin 30 vor da naștere unui copil atins de leziuni congenitale extrem de severe. În schimb după scurgerea primelor 12 săptămîni de graviditate, s-ar părea că infecția virală a mamei nu este însoțită decât în mod cu totul și totul excepțional de malformații fetale.

Cu toate acestea, cercetătorii sovietici dr. Liețenko și dr. Borisov, de la catedra de boli genetice a Facultății de Pediatrie din Moscova, au demonstrat că infecția maternă are unele efecte negative asupra fătului chiar și într-un stadiu mai înaintat al sarcinii. Ei au studiat 24 de femei care fuseseră bolnave de rubeolă în cursul lunilor 4-5 de graviditate. Din cele 24 sarcini, două s-au încheiat prin moartea intrauterină a fătului, ca urmare a infecției virale. În ambele cazuri virusul rubeolei a putut fi izolat în placentă și în urina fătului. Ceilalți 22 de copii rămași în viață au putut fi cu toții urmăriți din momentul nașterii lor și pînă la vîrsta de 3—4 ani. Pînă acum, numai șapte din acești 22 copii par a fi absolut normali. La ceilalți 15, rubeola maternă a lăsat sechele destul de serioase, examenele de laborator aducînd dovezi incontestabile ale unei infecții virale contractate „în utero”. Valori ridicate de anticorpi serici, declanșați de antigenii virusului, au fost găsite la sugarii trecuți de 6 luni, adică la vîrsta cînd nu mai poate fi vorba de transmiterea unor anticorpi materni pe cale transplantară. Existența unei infecții congenitale a fost o dată în plus confirmată prin descoperirea la acești nou-născuți a unor valori serice de gamaglobulină M exagerat de ridicate.

Ca urmare directă a infecției virale, dezvoltarea copiilor este adeseori perturbată. Între 1—3 ani, patru bolnavi prezentau o greutate subnormală, iar alți opt aveau un perimetru cranian mult mai mic decît al copiilor normali. Doi bolnavi sufereau de tulburări auditive destul de accentuate; alți doi copii nu începuseră să vorbească decît foarte tîrziu și în același timp auzeau foarte slab. În fine, doi dintre acești bolnavi, deși aveau o capacitate auditivă intactă, prezentau o evidentă întîrziere în apariția limbajului.

La acest sumbru bilanț trebuie adăugat un anumit grad de întîrziere mentală și o dezvoltare motorie destul de mediocră, constatată la 7 bolnavi în vîrstă de 3 ani, toți din lotul studiat.

Nici inima nu pare să fi rămas intactă, deoarece la patru din acești 22

de copii a fost diagnosticat un suflu cardiac, iar la alți doi examenele au permis confirmarea diagnosticului de stenoză mitrală. Trebuie să mai amintim și de alte tulburări, caracteristice rubeolei congenitale, depistate la mulți nou-născuți: trombocitopenie, icter, hepatosplenomegalie.

În concluzie, majoritatea copiilor au de suferit tulburări serioase ca urmare a unei rubeole materne contractată chiar și după primele trei luni de sarcină. Sechelele infecției fetale trec de obicei neobservate în momentul nașterii și nu sînt diagnosticate decît după mai multe luni, ani sau chiar mai tîrziu. Putem considera totuși că unele tulburări s-au produs și după naștere, avînd drept cauză persistența infecției virale cronice a sugarilor.

Dr. T. Tomov

LA INTREBĂRILE CITITORILOR

Între ceai și cafea...

Analiza comparată a ceaiului și cafelei a permis elucidarea unui fenomen curios numai în aparență. Ceaiul nu afectează somnul, deși conține aceeași cantitate de cafeină ca și cafeaua. Analizele au dovedit că, în afară de cafeină, ceaiul conține și o substanță specifică — **edenina** — care are proprietatea de a neutraliza acțiunea fiziologică a cafeinei.

Cafeaua cu lapte are reputația de a fi indigestă. Într-adevăr, studii radiografice au arătat că amestecul de lapte și cafea rămîne mai mult timp în stomac. S-ar părea că sub acțiunea sucului gastric se formează în stomac un complex insolubil de cazeină care deranjează și încetinește digestia. Cafeaua acționează în mod net asupra veziculei biliare, provocînd o creștere a secreției biliare. În schimb ea se vedește nocivă pentru ficat. Conținutul de lipide din singe crește (lipemia) după ce am băut o ceașcă de cafea. Suferinții de insuficiență hepatică care asimilează deci greu grăsimile vor trebui să se abțină de la consumul cafelei. De asemenea, suferinții de insuficiență coronariană, care au fost victimele unui infarct de exemplu și bolnavii de ateroscleroză (îngroșarea pereților arteriali prin depozite grase produse de atît de temutul colesterol) nu-i bine să consume cafea.

Intrucît îi privește pe hipertensivi și pe suferinții de litiază urinară s-ar părea că am putea fi mai toleranți decît sînt medicii în general la indicația consumului de cafea.

După cum am văzut, deci, cafeaua posedă proprietăți bine definite; însușirile ei pozitive pot fi ușor deosebite de cele negative. Cu alte cuvinte, pe lângă indicații există și contraindicații.

esculap
esculap esculap
esculap esculap esculap
esculap esculap esculap
esculap esculap esculap
esculap esculap esculap
esculap esculap esculap
esculap esculap esculap
esculap esculap esculap

În cazuri de hipotensiune, de pildă, cafeaua acționează ca un adevărat medicament. Consumul ei este recomandat în stările de oboseală, de astenie, precum și bradicardiilor (adică persoanelor a căror inimă bate prea lent).

Cafeaua decofeinizată nu are, în mod practic, contraindicații, deși igienistii preferă să extragă din cafea cofeina prin folosirea vaporilor de apă sub presiune decît cu ajutorul solvenților chimici, cum sînt de exemplu trichloretilena, dichloretilena sau clorura de metil. Metoda chimică nu este însă periculoasă dacă este bine executată.

Dacă operația este însă prost executată, ea riscă să lase în urma ei reziduuri nocive. Pentru a evita acest risc, igienistii cer încadrarea cafelei decofeinizate în regulamentul de producție a alimentelor dietetice, încadrare care ar avea ca efect supunerea operației de decofeinizare la norme stricte.

Dr. I. Sovietov

E BINE DE ȘTIUT

Fumatul și auzul

Fumători, deci „tari” de ureche! Formula anunță o nouă „binefacere” a tutunului, recent descoperită de către un otorinolaringolog sovietic, doctorul Lihaciov din Rostov. Acesta a efectuat audiograma a 97 subiecți între 50—67 de ani, dintre care 65 erau fumători de țigări, 12 fumători de pipă sau țigări, iar 20 nefumători. 35 la sută dintre fumătorii de țigări au prezentat o pierdere de acuitate auditivă de 15 decibeli pentru sunetele cu frecvență joasă.

Deficiențele de acuitate auditivă nu se observă, după cum arătăm, decît numai față de sunetele cu frecvență joasă; pentru frecvențele mai înalte ele sînt practic lipsite de importanță.

În ce mod se repercutează însă asupra auzului efectul negativ al tutunului? Dr. Lihaciov a omis ipoteza că fumatul ar pricinui o inflamație cronică a trompei lui Eustache din urechea internă și a bronșiilor. Or, după cum se știe, obstrucția tubară micșorează treptat sensibilitatea timpanului, provocînd deficitul auditiv de care este — printre multe altele — vinovat tutunul.

Medicus

NOUA ZEELANDĂ

Escortați de albatroși

Pe măsură ce „Viteaz”, nava noastră, cobora spre sud, pe Marea Tasman, frigul se intensifica. Marea era tot mai agitată, ne sfichiuia un vânt rece, pătrunzător, care sufla dinspre Antartida, acum destul de aproape de noi; fărâmurile-i acoperite cu gheață se aflau la numai trei zile de drum de vasul nostru. Albatroși uriași, cei dintii soli ai inospitalierului continent, ne însoțeau ca o escortă de onoare. Dar cu mult înainte de ei întâlnisem cașaloți cu o lungime de 15—20 de metri și o greutate de circa o sută de tone.

Ieșind din Sydney, am făcut o escală de o zi în mica și uluitoare frumoasă insuliță Lord Howe. Specialiștii noștri au făcut acolo prospectări geologice. Cum am pornit însă din nou pe mare pe primul plan au început să fie cercetările geofizice: studierea structurii geologice și a profilului fundului oceanic, precum și a cimpului magnetic al Pământului. Seismologii au intrat și ei în acțiune. Vasul mergea un furtun sintetic gros, cu o lungime de un kilometru, prevăzut cu hidrofoane extrem de sensibile care înregistrau undele acustice reflectate de scoarța terestră pe fundul oceanului. Într-o dimineață, însă, ni s-a întâmplat un lucru foarte neplăcut. Cașaloții care se țineau scai de navă au început deodată să arate un interes deosebit față de ciudata „macaroonă” albă și au hotărât să vadă ce gust are. Nemulțumiți se pare totuși de gustul hidrofoanelor, s-au depărtat repede de obiectul care-i atrăsese atât de mult; dar, din păcate, rețezaseră furtunul și acesta s-a dus la fund. Spre disperarea seismologilor.

Oceanul rezervă multe surprize. Inșă o asemenea eventualitate era greu de prevăzut. Pentru ca seismologii să-și poată totuși continua cercetările, s-a muncit din greu, timp de câteva zile, și prețioasa și costisitoarea aparatură a fost parțial reconstituită din resturile furtunului și din câteva piese de rezervă. Mi-ar fi greu să descriu bucuria seismologilor când au reintrat în posesia furtunului și grija lor spre a-l apăra de alți dușmani.

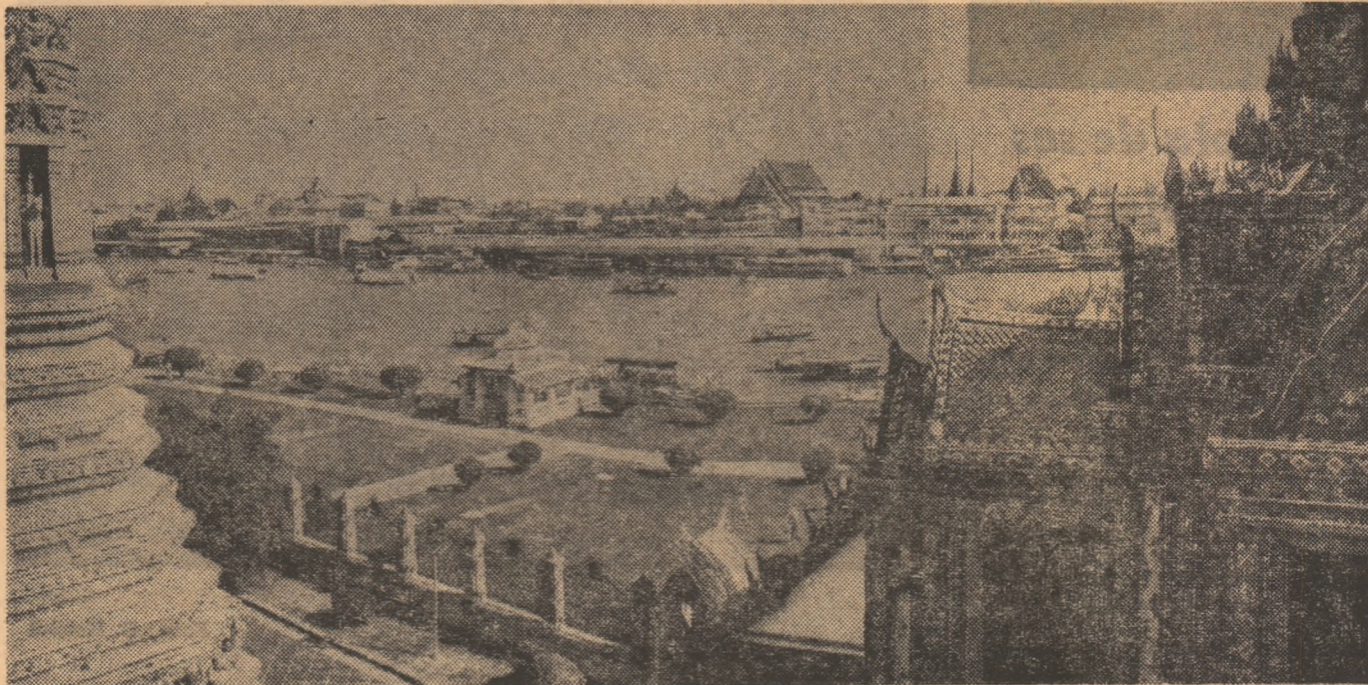
După ce a atins cel mai sudic punct din zona locuită a emisferei estice și a ocolit Capul Slap din Insula Sudică neozelandeză, „Viteaz” a pornit spre nord, încheind astfel prima jumătate a itinerarului expediției. Lăsasem în urmă aproape treizeci de mii de mile marine. Acum fiecare nouă milă ne apropia de casă.

Inconjurând Noua Zeelandă pe la sud, nava a ancorat în portul neozelandez Dunedin, unul din cele cinci mari orașe ale țării. Principala scop al escalii noastre era debarcarea grupului de geologi în vederea unor cercetări în adâncul insulei. Pentru geologii care lucrează în domeniul tectonicii globale, Noua Zeelandă, acest mic rest al unui străvechi continent dispărut, prezintă un deosebit interes. Și într-adevăr, lungă călătorie prin neobișnuit de pitoreasca țară a furnizat specialiștilor noștri o sumedenie de noi și importante informații științifice.

La succesul expediției au contribuit în bună măsură și oamenii de știință neozelandezi, în special un profesor de la Universitatea din Dunedin, care i-a însoțit pe geologii noștri.

L. Pocivalov

GIODU
 globul globul
 globul globul globul
 globul globul globul globul
 globul globul globul globul
 globul globul globul globul
 globul globul globul globul
 globul globul globul globul
 globul globul globul globul

Vedere din Bangkok, capitala Tailandei, așezată pe malul fluviului Me nam, la 30 km de vărsarea lui în Golful Siam

INSULELE CANARE

Cine au fost guanchii?

Vechii greci le numeau „Insulele fericirii” unde „...omul trăiește zile senine, unde nu bintuie furtuni și nu cad ploii torențiale, unde nu există geruri cumplită și adie zefirul blind trimis de Ocean locuitorilor blajini”.

Nu se știe când și cine le-a descoperit. S-a stabilit numai că au fost vizitate de fenicieni, iar mai apoi și de romani și poate chiar de greci. După care au fost date uitării timp de multe secole. Europa a început să vorbească din nou despre ele abia în secolul XIV, când li s-a și dat numele de Canare.

În 1341, la Florența au sosit câteva scrisori expediate din Sevilla de niște negustori florentini.

„La 1 Iulie al acestui an — spunea una din ele — au ieșit în larg două corăbii ca să caute niște insule care, după părerea generală, trebuie descoperite din nou. Mulțumită unui vânt prielnic, în cea de a cincea zi vasele au ajuns la țărâmul lor...”

Este o ingrămadire de piatră, pe care se află totuși multe capre și alte animale și populația e alcătuită din femei și bărbați goi având obiceiuri sălbatice... Corăbiile au mai trecut și pe lângă o altă insulă, mult mai mare decât prima, și au văzut acolo o sumedenie de oameni aproape complet despuiați; unii dintre ei, însă (care îi comandau probabil pe ceilalți), purtau piei de capră vopsite în roșu și în culoarea șofranului. De departe pieile păreau foarte fine și erau măiestrit cusute cu fire din intestine de animal...

Marinarii au mai văzut și alte insule, unele locuite, altele pustii... Ei au mai spus că localnicii au o limbă atît de ciudată încît n-au înțeles nici un cuvînt. Băștinașii nu au bărci și ajung de la o insulă la alta numai înot...”

În felul acesta ne-a fost relatată cea de a doua descoperire a „Insulelor fericirii” într-un manuscris găsit în secolul trecut și datorat — opinează mulți cercetători — chiar lui Boccaccio. Dar o descriere relativ amănunțită a aborigenilor din Canare, numiți de europeni guanchi, a fost făcută mult mai târziu. Bărbații ne sînt înfățișați ca niște oameni înalți, voinici care se pot cățăra pe stînci cu agilitatea caprelor și pot ajunge din urmă a un iepure; dar și femeile, de o frumusețe izbitoare, erau foarte rezistente. Insularii, oameni veseli și ospitalieri, cărora le plăceau serbările, dansurile și competițiile sportive, vedeau în străini prieteni, întrucît îi judecau după felul lor de a fi. Două secole și jumătate după noua descoperire a insulelor, poetul Antonio de Viana a scris despre guanchi că „erau binevoitori, cinstiți și curajoși; ei intruneau cele mai alese însușiri ale omenirii: inteligență, generozitate, abilitate, curaj, forță athletică, dirzenie sufletească și fizică, mindrie, noblețe, politețe, patriotism inflăcărat”.

Cu toate acestea, Papa a chemat la extirparea rădăcinilor necredinței din „Insulele fericirii”. Dar cînd spaniolii au cerut căpeteniei insulei Tenerife să treacă la creștinism și să recunoască autoritatea regelui Spaniei, oferindu-i în schimb prietenia, acesta a răspuns

mîndru: „Nu refuz prietenia cuiva care nu mi-a pricinuit nici un rău, dar nu trec la o altă credință pentru că n-o cunosc. Cit despre supunerea care mi se cere, să știți că conducătorul insulei Tenerife nu se înclină în fața nimănui”.

Răspunsul lui dirz nu i-a fost însă de nici un folos. Spaniolii i-au atacat pe guanchi, care nu puteau opune arbelele decât pietre, iar archebuzelor numai sulite de lemn.

Și totuși cucerirea insulelor a fost grea; a durat o sută de ani și de multe ori în acest răstimp spaniolii au suferit înfrîngerii și au trebuit să ceară ajutor din metropolă. Cum însă forțele erau inegale, către sfîrșitul secolului XV arhipelagul a fost cucerit. Dar supunerea fiecărei insule în parte a fost încheiată numai după ce majoritatea locuitorilor a fost exterminată fie în lupte, fie în alt fel. Mulți insulari preferau moartea în locul captivității. Cel care supraviețuia luptelor erau secerăți de epidemii și foamete. Cele câteva sute de insulari rămași în viață au fost botezați cu forța și curînd s-au asimilat cu cuceritorii.

În felul acesta curajosul popor care avusese nefericirea să fie descoperit de europeni a dispărut înainte de a fi apucat să spună un cuvînt despre istoria lui.

La o sută de ani după cucerirea insulelor Canare, în insula Tenerife s-a stabilit călugărul dominican Alonso de Espinosa, care îmbrina fanatismul religios cu interesul pentru știință. Espinosa a lăsat cea mai bună descriere a guanchilor. Lucrarea lui și alte două-trei scrisori mai tîrzii sînt aproape tot ceea ce au acum la dispoziție cercetătorii care se ocupă de guanchi. Imprejurare care n-a împiedicat ci, dimpotrivă, a contribuit chiar la nașterea multor ipoteze și născociri plauzibile, neverosimile, sau unele de-a dreptul fantastice.

În felul acesta, în etnografie a luat naștere o nouă problemă: „enigma originii guanchilor”.

Guanchii nu cunoșteau nici un mijloc de deplasare pe apă; n-aveau corăbii, nici bărci și nici chiar plute și nici măcar toți insularii nu știau să înoate. Cum de au ajuns dar în insule? Și cînd?

Partizanii existenței Atlantidei n-au putut ignora, evident, enigma. După părerea lor, insulele Canare sînt rămășițe ale continentului scufundat, iar guanchii urmași ai păstorilor atlanti, care își mînuau vitele spre pășunile de munte și de aceea au supraviețuit catastrofei. Or, păstorii nu trebuiau să cunoască arta navigației. Dar miticii atlanti n-au fost singurii pretendenți la rolul de strămoși ai guanchilor. Drept primi locuitori ai Canarelor au fost socotiți rînd pe rînd constructorii Turnului Babel, indienii americani, negrii africani, berberii, arabii, fenicienii, numizii, libienii, romanii, goții, vandalii sau alte populații germanice. Într-adevăr, au existat multe ipoteze, dar nu și dovezi.

Dar ce dovezi poate aduce un popor dispărut? Limba?

Din limba guanchilor au rămas numai nouă propoziții și câteva zeci de cuvinte, cele mai multe denumiri geografice. Guanchii n-au avut scriere; in-

scriptiile descoperite în secolul trecut în multe insule n-au fost lăsate de ei, ci se datorează, după părerea celor mai mulți specialiști, fenicienilor sau numizilor. Există, e adevărat, speranța că ele ar putea spune cîte ceva despre istoria guanchilor. Dar pînă acum nimeni n-a putut încă descifra misterioasele semne de pe stînci.

Evident, ar putea fi chemată în ajutor antropologia. Dar cuceritorii s-au răfuit și cu guanchii morți. Băștinașii își mumificau morții și ascundeau mumii în peșteri aproape inaccesibile, cu intrări secrete pe care le cunoșteau numai cîteva bătrîni. Cîteva peșteri au fost însă deschise și în ele s-au descoperit 300-400 sau chiar 1 000 de mumii. Cînd vestea despre mumii din Canare a ajuns în Europa, scolastica medievală a decretat că ele erau niște monștri, rod al unirii dintre diavol și oameni, și de aceea trebuiau distruse. În plus, alchimistii socoteau unele bucăți de mumie drept importante ingrediente pentru medicamente și prafuri magice, încît ceea ce nu izbutise să distrugă pe loc biserica catolică a dispărut în retortele alchimistilor.

Dar mai există totuși o speranță. Se spune că numai în Tenerife au fost circa 20 de peșteri mari cu mumii, din care numai zece au fost descoperite și devastate. Celelalte poate că sînt intacte și își așteaptă descoperitorii. Oricum, pentru moment originea guanchilor continuă să rămînă o enigmă.

Un singur lucru este mai mult sau mai puțin sigur. Cîndva insulele au fost populate de aborigeni din nordul Africii, probabil de origine berberă. Dar nu se știe dacă înainte sau după ei s-a mai stabilit cineva în arhipelag.

Și încă un lucru important. Indiferent cine au fost strămoșii guanchilor, ei au putut ajunge în insule numai pe mare. Atunci de ce nu cunoșteau guanchii navigația? Sau poate că avuseseră cîndva această deprindere dar apoi au uitat-o, cum sînt uitate lucrurile nefolositoare? Căci țărîmul foarte stîncos nu era prielnic pentru navigație, iar natura generoasă a insulelor oferea toate cele de trebuință celor care se stabileau acolo.

A. Hazanov

Obișnuința e a doua natură

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO - SOVIETICE — BUCUREȘTI

PROGRAMUL MANIFESTARILOR — pe perioada 7—13 mai 1971

Vineri 7 mai, ora 19 : Manifestare consacrată Zilei Independenței de stat a României și Zilei Victoriei asupra fascismului. Va vorbi : general-locotenent Popa Constantin, locțiitor al Șefului Marelui Stat Major. Urmează filmul documentar „Mărturiile de glorie nepieritoare” și un film artistic.

Simbătă 8 mai ora 19 : Festival literar-muzical „La un glorios jubileu — semicentenarul partidului”. Cuvînt înainte : Victor Tulbure — poet. Urmează spectacolul „Conștiința” în interpretarea actorilor. Lia Șahighian, Cristina Tacoi, Coca Enescu, Mihnea Moisescu, Constantin Guriță, Mihai Pruteanu, Maricel Laurențiu, Tamara Vasilache, Pușa Scărlătescu, Beatrice Petrescu, Ion Bosilă, Grigore Constantin, Ion Enache și Al. Ciprian. Iși dau concursul soliștii Operei Române : Elisabeta Cartiș, Victoria Bezetti, Maria Crișan, Cornel Rusu. Constantin Iliescu și Dan Iordăchescu — artist emerit. Balerinii : Dan Moise, Rodica Simion, Ion Tugearu.

Luni 10 mai, ora 19 : Ciclu : „Civilizația în aflul tehnicii”. Discuție la masa rotundă : „Universul aplicativ al electronicii”. Participă : prof. dr. docent Gheorghe Cartianu — membru corespondent al Academiei R. S. România, prof. univ. dr. ing. Vasile Cătuneanu, decanul Facultății de electronică și telecomunicații a Institutului Politehnic București, ing. Valeriu Ceoconica — directorul Institutului de cercetări și proiectări pentru electronică și tehnică de calcul. Interviuul va fi luat de ing. N. Udrou — ziarist. Urmează filmul documentar „Anii electronicii” și un film artistic.

Marti 11 mai, ora 19 : Ciclu : „Strategia progresului social”. Conferința : „Omogenizarea socială a societății socialiste în România”. Va vorbi : Ioan Matei — membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice. Urmează filmul documentar „Adunarea generală a salariaților Uzinei «23 August» din București” și un film artistic.

Miercuri 12 mai, ora 19 : Ciclu : „Univers artistic contemporan”. Colocviu pe tema : „Angajare estetică — angajare socială”. Participă : Cik Damadian — artist plastic, Ion Horea — scriitor, Gheorghe Militineanu — regizor. Discuția va fi condusă de dr. Victor Ernest Mașek — cercetător științific la Institutul de filozofie. Urmează filmul documentar „Cei trei B” și un film artistic.

Joi 13 mai, ora 19 : Seară omagială : „Vasil Ștefanek — ilustru scriitor ucrainean” (cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere). Va vorbi : prof. dr. docent I. C. Chișimlia — membru corespondent al Academiei de Științe sociale și politice. Urmează lecturi din opera scriitorului în interpretarea unui colectiv de actori ai teatrelor din capitală și un film artistic.

Cele 44 de minute care au încheiat războiul

(Urmare din pag. 4-a)

tut mai repede fiecare filă, fără să ridice capul.

Minutul 27

Apoi a pornit spre masa cea mică Stumpff, gras și roșu la față. Trăsăturile-i erau schimonosite de furie. Nici el nu voia să vadă pe nimeni. Dar după ce a semnat ultimul document, s-a ridicat și a salutat prezidiul înclinîndu-se. Era un gest neașteptat și caraghios.

Totul s-a desfășurat într-o tăcere de săvîrșită. Cuvintele erau de prisos. Capitulara era necondiționată, absolută. Hitleriștilor nu li se cerea nimic altceva.

Minutul 30

Actul a fost așezat pe masa prezidiului. Mareșalul Jukov și-a pus ochelarii cu ramă de aur și a semnat toate exemplarele. Au urmat apoi mareșalul Aerului Tedder, generalii Spaatz și De Lattre de Tassigny.

Minutul 43

Reprezentanții comandamentului german urmăreau cu luare aminte procedura. Discutau în șoaptă. Apoi Jukov a anunțat :

— Delegația germană poate să plece.

Minutul 44

Feldmareșalul și generalii s-au ridicat cu zgomot, au salutat prezidiul și s-au retras fără un cuvînt, urmați de ofițerii lor.

După ce au ieșit, în sală s-a stîrnit animație. Jukov a strins mîna lui Tedder, Spaatz și altor generali.

O privire aruncată asupra ceasului mi-a arătat : ședința se terminase la 9 mai, ora 0 și 50'.

COMBINATUL PENTRU EXPLOATAREA ȘI INDUSTRIALIZAREA LEMNULUI BRĂILA

Tel. 1 63 00 Telex 0154/20

Produce :

- Plăci aglomerate din lemn triplustratificate, hidrofugate.
- Chibrituri, în cutii de carton.
- Mobilă corp (camere pentru tineret M. 28, cuire panou tip Slatina, mobilă pentru dormitor Felicia)
- Mobilă pentru bucătărie „DAFIN” (placată cu plăci fibrolemnoase înnobilate)
- Ambalaje din lemn (lăzi diferite)

Fabrica chimică Mărășești

Județul Vrancea

Produce și livrează prompt :

- clei de oase și piele
- gelatină alimentară și industrială
- grăsime animală
- precipitat de oase
- ulei de oase
- făină de oase calcinată
- alba menaj
- chit romarchit 895—12.

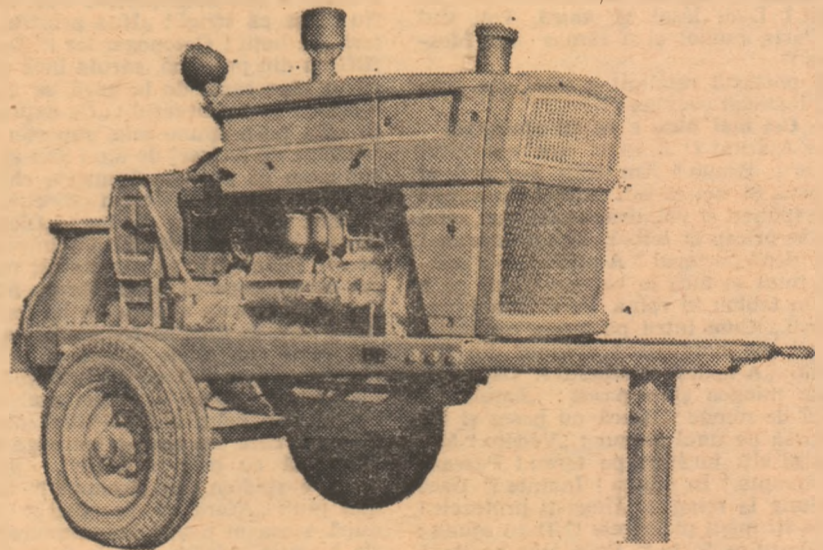
UZINA DE REPARAȚII GALAȚI

B-dul G. Coșbuc nr. 256,

telefon 15830—15831

EXECUTĂ

- agregate de pompare tip D. 108—12 (țoli)
- ridicător hidraulic monobloc automat
- remorcă monoax pentru transportat lădițe cu struguri din vii cu distanța minimă între rînduri de 1,8 m și 3 m, precum și remorcă pentru transportat lădițe cu fructe.
- nicovale pentru forjă tip 63 kg., 100 kg. și 150 kg.
- diverse piese de schimb pentru tractoare și mașini agricole.

ÎNTRERINDEREA DE INDUSTRIE LOCALĂ Nr. 1

BRĂILA

Piața Hristo Botev, B'oc A2, Telefon 12990

Produce și livrează fără repartiție, pe bază de comandă, avînd asigurată materia primă, următoarele :

- Dulapuri metalice (V S 3) pentru haine
- Dulapuri metalice (A 2) pentru acte
- Dulapuri metalice pentru scule S 2
- Roabe metalice cu roata cauciucată
- Pațuri metalice tip internat
- Guri ham din fire sızal
- Ștearguri din fire sızal
- Căpestre din fire sızal
- Odgoane din fire sızal
- Fringhile de rufe și pentru tapițerile din fire cord
- Transperante din fire cord
- Articole pentru nunți și botez
- Săpun de rufe 60%, grăsime
- Luminări galbene, albe și pentru ceremonii

Cel mai bine e de minge!

Nu știu cum s-a făcut că după meciul de fotbal care a inaugurat campionatul ne-am nimerit la aceeași cafenea („Lacto”): un portar renumit, un atacant celebru, un arbitru cunoscut, un suporter necunoscut și eu. Cum într-o revistă tocmai apăruse o schiță umoristică care ne interesa pe toți cu titlul: „E bine să fii antrenor”, discuția a pornit de aici.

— Ce-i pasă antrenorului! a început portarul renumit. Din față, din profil e antrenor și rămâne antrenor. Pe câtă vreme noi portarii...

— Ba e bine să fii portar! l-a contrazis atacantul celebru, oftând visător.

— Zău? s-a revoltat portarul. Mie îmi spui asta, mie, care numai în meciurile oficiale am apărut douăzeci și cinci de penaltiuri și o sută optzeci de cornere?! Care în toată cariera mea n-am primit decât cincisprezece goluri mari și late din vina mea?! E bine să fii portar?! Vai de viața mea: în stînga bară, în dreapta bară, deasupra capului bară, iar eu la mijloc. Ca un tablou în ramă. Dacă apăr o minge grea, suporterii adversarilor strigă: „Asta a fost șut? Joacă de copii, nu șut!” Dacă apăr un penalti, tot ei de colo: „Păi dacă ai noștri trag de parcă ar fi la creșă!” Mă se-

cuveniți: „Jos laba de pe jucători! Învață să numeri pînă la 9!” Elimin un jucător: „Mai bine te-ai elimina pe tine! Anulez un gol înscris din ofsaid: „Huo, arbitru! Ascultă, măi, ăla, n-o face pe nebulul, că nu mai ajungi acasă. Gîndește-te la copilași!” Dacă dictez penalti, nu-mi ajung cuvintele din dicționarul Academiei ca să reproduc tot ce-mi aud urechile... Au o limbă suporterii... Uite de cine-i bine: de suporter. Nici un fel de răspundere, libertate totală de a se exprima cum vor, oricît de „tare”...

— E bine să fii suporter?! Suporterul necunoscut părea indignarea personificată.

— Ei nu domnilor, asta-i prea de tot! Vă rog să mă credeți, avem o viață de ocași. Să luăm chiar meciul de azi, cum a propus stimabilul nostru arbitru. Dumneavoastră ce vă pasă? Permisul permis, tribuna oficială tribună oficială... Pe cînd noi... Fără rost de bileț, strivește-te în tramvai, strecoară-te la locul tău. Acolo există două variante: ori ești înconjurat de prieteni, și atunci totul e în regulă, ori te trezești printre dușmani. Ce te faci atunci? Că e omeneste să nu-ți poți ține sentimentele în friu. Și te alegi, măi frate, cu o critică tovarășească de-ți pierd cheful să mai emiți afo-

— Apără numai mingile trase la tirul ierbii...

lezionează în națională: „Parcă pentru fotbal? Da'de unde! E activist la A.V.S.A.P., conduce un cerc de cor, iar nevastă-sa-i croitoreasa nevestelor de ștăbi!”. Nu mă selecționează: „Al auzit? L-au lăsat la vatră. Toți sînt la Paris, numai el a rămas la Moscova!”

Și portarul renumit a oftat din greu și a încheiat convins:

— Cel mai bine e să fii atacant!

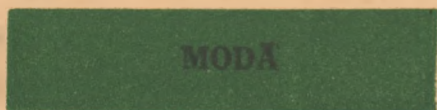
— Atacant?! a sărit s-a atacantul celebru. Bravo! Am trăit s-o aud și pe asta. Și zici că ești prieten cu mine! Păi, spuneți și voi, dragii mei. Azi, cînd toți se pricepe la fotbal, cine o duce mai bine decît portarul? A apărut, n-a apărut, totul se face la vedere. Chiar că e ca un tablou în ramă. Pe cînd noi înaintașii... Cum intru pe teren, nu există să nu mă huiduiesc vreunul din tribună: „A apărut canibalul!” Dacă primesc mingea și o pasez: „Asta-i e frică de minge!” Dacă nu pasez și fac o cursă de unul singur: „Vedeto! Mai sînt și alți jucători pe teren! Pasează în dreapta! În stînga! Înainte!” Dacă n-ajung la minge: „Unge-ți protezele! Ahia îți miști picioarele!” Dacă ajung: „Ia-le tu pe toate!” Dacă trag pe lingă poartă: „Chiorule! Ți-ai uitat ochelarii acasă?” Dacă trag în poartă: „Cred și eu, singur cu portarul! Și un copil ar nimeri-o!” Și tot așa, dragii mei, de la meci la meci, de la fluier la fluier... Dacă se poate spune că e bine de cineva pe terenul de fotbal, apoi acela e arbitrul!

— Asta-i bună, e bine să fii arbitru?! Și arbitrul cunoscut a izbucnit în hohote sarcastice de ris.

— Vreți voi să mă convingeți de asta? Păi să luăm chiar meciul de azi. N-am apucat să chem echipele și să fac tragerea la sorți, că din tribune se și striga: „Controlați-l moneda! Nu știu cum se face că ăstula îi leze întotdeauna numai stema!” Dacă dictez o lovitură liberă, mi se strigă: „Trebuia penalti! O faci pe generosul!” Dictez penalti: „Trebuia lovitură liberă! O faci pe hiperprincipialul!” Dacă după o accidentare simulată vreau să-l evacuez de pe teren pe medic, pe masor, aud: „Dacă era el, mititelul, se ducea direct la spital, dar jucătorul n-are voie să fie lovit!” Nu-l evacuez: „Ce naiba facem aicea, bilci? Ședință? Ia dați-mi condica de reclamații!” Deplătez zidul jucătorilor spre cei 9 metri

risme! Înghiți și taci chitic pînă la pauză, cînd faci totul ca să răzbați la ai tăi. Puneți-vă puțin în situația noastră. Să presupunem că echipa pe care o susții a fost nedreptățită. Poți tăcea? Nu! Așa că strigi: „Huo arbitru! Afară cu hoții! Cotonogari!” Dar un filizon din preajmă, căruia încă nu i-a căzut bine cașul de la gură, se găsește s-o facă pe manieratul: „Ce expresii!” Și asta mi-o spune mie, suporter cu o vechime de treizeci de ani! Sau să presupunem că ne nemulțumește chiar echipa noastră. Noi sîntem obiectivi, n-o crutăm. O dojenim pe loc! „Blegilor! Căsați ochii mai bine! Vă întrec toți proștii!” Imediat se găsește alt manierat care începe să amenințe cu miliția. Curată încălcarea a democrației fotbalistice! Dar, în fine, să trecem peste asta, am văzut noi altele și mai și la viața noastră. Să vedeți ce se întimplă însă mai departe. Dacă ai noștri egalează și de bucurie luăm o înghițitură din sticluta pe care am adus-o întregă și nevătămată cu mari sacrificii, auzim: „Aici e stadion, nu circiumă!” Sau și mai rău: „Afară cu alcoolicii!” Dacă după aceea ai noștri iau conducerea și de bucurie zvîrlim șepcile în aer, fiți siguri că o să se spună: „Aștia s-au îmbătat turtă!”... La sfîrșitul meciului, altă inghesuală, altă striveală, așa că atunci cînd ajungi acasă te dor toate oasele. Iar acasă te așteaptă nevasta cu o privire de inchiștor. Dînsa e convinsă că în tribună am stat degeaba, ne-am odihnit, ne-am distrat... Și dumneavoastră care spuneți... Ascultați la mine: dacă stau și mă gîndesc, cred că Cel mai bine e de minge!

Boris Privalov

Fuste și bluze

Putem fi la modă și bine îmbrăcate fără o garderobă prea complicată. În această privință, extrem de utile și comode sînt fustele și bluzele — îmbrăcăminte realmente universală care ne

permite să facem tot felul de combinații și variante. În plus este și o ținută potrivită pentru toate anotimpurile și toate împrejurările. Purtăm cu plăcere (și cu folos) fuste și bluze iarna, vara, toamna, ca să nu mai spunem

primăvara, cînd sînt oarecum în dreptul lor cel mai legitim; le purtăm în zile de lucru și la ocazii, în excursie și pe stradă.

Să luăm ca bază de discuție minimul necesar: două fuste de culori diferite (nu spunem și de lungimi diferite, fiindcă în privința lungimii fiecare hotărăște singură). Cu aceste fuste putem purta și bluze elegante (uni, imprimate, de dantelă) și bluze sport, și pulovere, și jachete scurte, și veste lungi... Cîte posibilități deci de a părea de fiecare dată cu o toaletă nouă!

Prin ce se deosebesc bluzele în primăvara asta? Prin nimic esențial, ci numai prin mici detalii: răscoiala în jurul gîtului ușor încrețită (stil ie țărănească), eșarfele lăstate să fluture liber sau strinse sub formă de cravată lată, un baticuț cochec la cow-boy etc.

Să nu uităm să despărțim tranșant fusta de bluză printr-un cordon lat (foarte la modă) sau mai îngust, dacă silueta nu ne-o permite.

I. Golikova

— Nu pot să vi-l dau pe Piotr Ivanovici: l-am pus bine și nu mai știu unde e...
Desen de B. Bossart

INTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Vreți să aflați ceva și enciclopediile pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dv; mai ales dacă ea este de interes general.

Socrate și L.S.D.-ul

— De ce a fost condamnat la moarte Socrate?

Simion Precu
Timișoara

— Filozoful grec, exponent ideologic moderat al aristocrației sclavagiste ateniene, a fost condamnat la moarte pentru atentat la moravurile publice, coruperea tineretului și pentru onorarea altor zei decît cei ai cetății. Bineînțeles, aceste acuzații erau numai pretexte invocate de oficialități, care vedeau în filozofia lui Socrate o primejdie pentru democrația sclavagistă.

dialog
dialog dialog
dialog dialog dialog
alog dialog dialog dialo
g dialog dialog dialog o
dialog dialog dialog dialog
log dialog dialog dialog di
og dialog dialog dialog dial

Socrate a fost obligat să bea cucută care conținea și un adaos de opiu pentru alinarea durerilor.

— Ce este L.S.D.-ul?

Galbin Nicolae
Focșani

— Aproape un deceniu, începînd din 1943, L.S.D. (Lysergic Synthetic Diethylamin), un stupefiant din categoria halucinogenelor, descoperit întîmplător în Elveția de către prof. Hoffmann, a fost numai o curiozitate de laborator. Mai tîrziu, L.S.D.-ul a fost folosit în psihiatrie, la calmarea durerilor unor boli grave, cum este cancerul sau dezobșnuirea de viciul lor a alcoolicii, care astfel suportau mai ușor cura de dezintoxicare.

Apoi, însă, intrînd pe mîna traficantilor de droguri, formula preparatului a căpătat cu totul alte destinații, cu atît mai mult cu cît fabricarea clandestină a acestei substanțe nu este de loc dificilă. În multe țări, L.S.D.-ul, halucinogen „la modă”, face astfel adevărate ravagii, viziunile monstruoase eliberate din subconștient de drogul înghițit împingînd la degradare fizică și intelectuală, la sinucidere și crimă. L.S.D.-ul nu dă obișnuință psihologică. În schimb, ceea ce e mai primejdios, dă obișnuință fiziologică, împingînd uneori chiar la nebunie colectivă.

COSMETICĂ

În trei timpi și trei mișcări

Vă necăjește bărbia dublă? Încercați să scăpați de ea cu ajutorul unor exerciții simple propuse de revista „Rabotnița”. Exercițiile, care durează literalmente trei minute, trebuie făcute dimineața și seara timp de cîteva săptămîni. Înainte de culcare nu uitați să aplicați pe bărbie și pe gît, după ce ați curățat în prealabil pielea, puțină cremă hrănitoare pe care o lăsați peste noapte.

1. Împreunați mîinile, sprijiniți bărbia în ele și apăsați puternic, apoi relaxați mușchii bărbiei.
2. Luați în gură un creion (real sau imaginar), întindeți capul îna-

inte și puțin în sus și scrieți în aer toate literele alfabetului.

3. Întindeți bărbia înainte și din această poziție înclinați capul de pe un umăr pe celălalt.